

The logo is circular and features a stylized sun with four segments in orange, yellow, and green. The text 'KOPPÁNYVÖLGYE KISTÉRSÉG' is written in blue around the bottom half of the circle, and 'KOPPÁNYVÖLGYE BÉKÉSI BIRODALMA' is written in green around the top half.

**Koppány-völgye
Többcélú Kistérségi Társulás
Közoktatás-fejlesztési Terve**

2007. november 15.

Készült a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás
Társulási Tanácsa megbízása alapján

Készítette:

Qualy-Co Oktatási Tanácsadó Kft.
Budapest

Írták:

Farkas Tiborné
Házlinger György
Hosszú Tibor (a szakértői munkacsoport vezetője)
Madarász Istvánné

Szerkesztette:

Palotás Zoltán

2007. november 15.

Tartalomjegyzék

I. HELYZETFELTÁRÁS	5
1. Alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok	5
1.1 Általános földrajzi jellemzők	5
1.2 Népeség, népsűrűség, településszerkezet	6
2. Közoktatási intézmények a kistérségben.....	7
2.1 A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben	7
2.2 Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben	11
2.3 A feladatellátás fizikai jellemzői	19
2.4 Szakszolgálatok	22
2.5 Szakmai szolgáltatás.....	23
2.6 Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban	24
2.7 Együttműködés/hálózati tanulás (kistérségi, megyei, regionális, országos, nemzetközi kapcsolatok, szakmai szervezetben való részvétel stb.)	24
3. Az iskolai szolgáltatások eredményessége	25
3.1 Eredményesség az országos kompetenciamérések tükrében.....	25
3.2 Eredményesség a versenyek tükrében	26
3.3 Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében	26
3.4 Eredményesség az érettségiben.....	26
3.5 Néhány egyéb mutató (tagozatok, kitűnők, évisméltók, máshová távozottak).....	26
II. A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELEMEI.....	28
1. A kistérség közoktatása	28
2. A célok.....	30
2.1 Jövőkép.....	30
2.2 Alapelvek a stratégiai célok megvalósításához.....	30
2.3 Stratégiai célok szerkezete, prioritások.....	31
2.4 A fejlesztési célú beavatkozások.....	34
3. A beavatkozások kapcsolódása a Humán SFP-hez és a régiós közoktatás-fejlesztési stratégiához.....	36
III. KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI TERV 2007-2013 (2015).....	38
1. Keretfeltételek.....	38
1.1 Oktatáspolitikai követelmények.....	38
1.2 Fejlesztési források körvonalai	39
2. Szakmai megújulás a kistérségben:.....	41
2.1 Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban	41
2.2 A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban.....	41
2.3 Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat, szakmai szolgáltatás	43
2.4 A közoktatási feladatellátás minőségirányítása	44
2.5 Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelés)	45

2.6 Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára	45
3. Építmenyi és műszaki fejlesztések, berendezések, járművek	46
3.1 Bölcsődei és óvodai fejlesztések	46
3.2 Általános iskolai fejlesztések	46
3.3 Középiskolai, szakközépiskolai, kollégiumi fejlesztések	47
4. Tervezői állásfoglalás, javaslatok az intézménystruktúrára és a szakmai fejlesztésekre vonatkozóan	47
5. Nyomon követés és értékelés.....	49
MELLÉKLETEK.....	52

I. HELYZETFELTÁRÁS

1. Alapvető gazdasági, társadalmi és migrációs folyamatok

1.1 Általános földrajzi jellemzők¹

A Tabi kistérség Somogy megyében a Koppány-patak völgyében, a Dél-Dunántúli Régió észak-keleti részén helyezkedik el. Keletről Tolna megye, Somogy megyén belül északról a Siófoki kistérség, nyugatról a Balatonföldvári kistérség, délről a Kaposvári kistérség határolja. Településszerkezetét alapvetően meghatározza felszíni adottsága, mivel területét a Kis- és Nagy-Koppány három részre tagolja.

A kistérség központja a településcsoport egyetlen kisvárosa, a korábbi járási székhely, Tab. A falvak részben a Bábonymegyer – Tab – Somogymeggyes által meghatározott északi, a Törökkoppány – Bonnya – Fiad déli tengely mentén, valamint a két kelet-nyugat irányú fővölgyet összekötő patakvölgyekben helyezkednek el. Megközelítésük közúton, illetve vasúton lehetséges. Az úthálózat korszerűtlensége és hiányosságai megnehezítik a települések kapcsolatait, amit fokoz, hogy azok közel felezsáktelepülés.

A terület északi része a Kis-Koppány völgye, központjában Tab városával a legfejlettebb. A térségi ipartelepítés az elmúlt évtizedekben Tabon koncentrálódott, így kiszolgáltatásra az infrastruktúra itt épült ki legjobban, a munkalehetőségek itt a legkedvezőbbek, a környék munkaképes lakosságának többségét a város munkahelyei foglalkoztatják. A kistérség legrosszabb gazdasági helyzetű települései Bonnya – Kisbárapáti – Fiad, illetve Somogyacsa, Somogydöröcske településcsoportok, mivel az 1990-es évek előtt munkalehetőséget csak a mezőgazdasági szervezetek biztosítottak (széleskörű melléküzemági tevékenységgel), ám annak átalakulásával a foglalkoztatottság drasztikusan csökkent. A többi község közül Tengőd, Bedegkér, Törökkoppány periférikus helyzetű. Ezek a települések nagyon gyenge kohézióval kötődnek a kistérségi központhoz, illetve a megyéhez is.

Az elmúlt másfél évtizedben a kistérség gazdasági aktivitása jelentősen visszaesett, amelynek oka egyrészt az 1990-es években gyors ütemben megszűnő munkahelyek, másrészt a népesség elöregedése. A települések nem kínálnak elegendő munkahelyet az itt élőknek, ezért sok a tartós munkanélküli, a kisközségekben élő munkával rendelkező népesség kétharmada pedig ingázik. Az előző tényezők a kistérség népességmegtartó erejét lényegesen csökkentik.

A Tabi kistérség településeire általánosan érvényesek a következő megállapítások:

- alacsony színvonalú infrastruktúra
- jellemző természetes fogyás és elvándorlás
- elöregedő népesség
- magas tartós munkanélküliség
- jellemzően nagyon alacsony képzettségű aktív kereső népesség

---

¹ „A Koppány-völgye Kistérség Közoktatási Intézkedési Terve” c. dokumentum alapján

1.2 Népeség, népsűrűség, településszerkezet

A kistérség 25 településből áll, amelyek együttes közigazgatási területe 480 km², a megye területének 7,95%-a. A KSH adatai szerint 2007. január 1-jén az itt élő lakosok száma 15.526 fő, a megye lakosságának (328.496 fő) 4,7%-a. A kistérség népsűrűsége 32,3 fő/km², ami mintegy 40%-al kisebb a megyei átlagnál. A kistérség településeinek átlagos népessége 621 fő, a megyei átlag felénél is kevesebb. Az adatok jól jelzik, hogy a Tabi kistérség aprófalvas szerkezetű (1. sz. táblázat).

1. sz. táblázat

A népesség alakulása 1970-2007 között

A népszámlálás éve	Lakónépesség (fő)	Népesség az előző népszámlálás %-ban	Tényleges szaporodás (fő)
1970.	22.100		
1980.	20.166	90,9	-1.994
1990.	17.835	88,7	-2.271
2001.	16.546	92,7	-1.289
2007.*	15.526	93,8	-1.020

(Forrás KSH)

* A 2007-es adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás alapján

A Tabi kistérség népességének száma 1970 és 2007 között 6.574 fővel, közel 30%-al csökkent. A népességfogyás alapvetően két tényező, a természetes fogyás és a vándorlási különbözet eredőjének tulajdoníthatók (2. sz. táblázat).

2. sz. táblázat

Népszaporulat Koppány-völgye kistérségben 1970 - 2001

Évek	Élve születés (fő)	Halálozás (fő)	Természetes szaporodás	Migráció	Tényleges szaporodás
1970-1979.	2.855	3.258	- 403	- 1.591	- 1994
1980-1989.	2.222	3.158	- 936	- 1.335	- 2.271
1990-2001.	1.959	3.187	- 1.228	- 61	- 1.289

A halálozások száma mindvégig jelentősen meghaladja az élveszületések számát. Az elvándorlás magas száma az 1990-es évektől jelentősen lecsökkent, szinte elhanyagolható mértékűre, ezzel egy időben viszont igen jelentősen lecsökkent az élveszületések száma. Összességében e két tényező erősen negatív demográfiai tendenciát mutat.

A csökkenés elsősorban a falvakat érintette. A kistérség egyetlen városa, Tab népességszáma csak az utóbbi másfél évtizedben csökkent a halálozások számának növekedése miatt. Míg összességében a községek lakónépessége közel 40%-al, addig Tab városáé – az 1999-es demográfiai csúcshoz (5.212 fő) viszonyítva a 2007. január 1-jei 4.703 fős lakosságszám alapján azonban csak 9,77%-al csökkent (3. sz. táblázat).

**A településenkénti lakónéesség Koppány-völgye kistérségben
2007. január 1-jén**

Település	Lakosságszám	Település	Lakosságszám
Andocs	1.152	Sérsekszőlős	157
Bábonymegyer	891	Somogyacsa	181
Bedegkér	476	Somogydöröcske	166
Bonnya	284	Somogyegres	213
Fiad	185	Somogymeggyes	550
Kánya	440	Szorosad	97
Kapoly	712	Tab	4.703
Kára	57	Tengőd	543
Karád	1.662	Torvaj	286
Kisbárapáti	470	Törökkoppány	511
Lulla	253	Zala	256
Miklósi	241	Zics	371
Nágocs	669		

Forrás: KSH

2. Közoktatási intézmények a kistérségben

2.1 A bölcsődei és óvodai feladatellátás jellemzői a kistérségben

2.1.1 A bölcsődei és óvodai feladatellátás intézményi és szervezeti keretei

A térségben a bölcsődés korú gyermekek elhelyezését, egy csoport működtetésével Tab Város Önkormányzata látja el.

A óvodai feladatellátást biztosító intézmények fenntartásáról mikrokörzeti társulások (lásd: 2.2.1 pont), illetve települési önkormányzatok (Kapoly, Bábonymegyer, Somogyegres, Bedegkér) gondoskodnak 18 óvodai csoportban (Karád nélkül). Az óvodák létszámadatait az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Óvodák a székhelyen:

- o Andocs (2 csoport, az Andocsi Ált. Isk. és Óvoda tagintézményként)
- o Tab (5 csoport önálló óvoda)
- o Törökkoppány (1 csoport, a helyi Ált. Isk. és Óvoda tagintézményeként)
- o Kisbárapáti (2 csoport, önálló óvoda)
- o Tengőd (1 csoport önállóóvoda, tagintézménnyel)
- o Kapoly (1 csoport, önálló óvoda)
- o Bábonymegyer (1 csoport, önálló óvoda)
- o Bedegkér (1 csoport, a helyi Ált. Isk. és Óvodában)
- o Somogyegres (1 csoport, a helyi Ált. Isk. és Óvodában)

Óvodák tagintézményekként:

- o Nágocs (1 csoport, az Andocsi Ált. Isk. és Óvoda tagintézményként)

- o Zics (1 csoport, az Andocsi Ált. Isk. és Óvoda tagintézményként)
- o Kánya (1 csoport, Tengődi Óvoda tagintézményeként)
- o Karád (2 csoport, az összesített adatban nem szerepeltetve)

A 2007/2008-as nevelési évre vonatkozó óvodáztatási adatok alapján a kistérség óvodás korú gyermekeinek több mint fele az Andocs központú (24,72%) és a Tabi központú (30,55%) mikro-körzeti társulás óvodáiba jár.

2.1.2 Bejárók, a gyermek-csoportok társadalmi összetétele

Az önkormányzatok igyekeznek legalább az óvodáikat megőrizni és helyben biztosítani az óvodai ellátást. Ennek megfelelően a bejáró óvodások száma az elmúlt 3 év viszonylatában csak kismértékben emelkedett és számuk viszonylag alacsonynak mondható (4. és 5. sz. táblázat).

4. sz. táblázat

Összesítő táblázat az óvodáskorú gyermekek összetételéről Koppány-völgye kistérségben

2007.	SNI	HH	HHH	Bejáró
Óvodák	44	119	26	69
	12%	33%	7%	19%

5. sz. táblázat

Bejáró óvodások néhány településen

Település	Létszám 2007/2008	Bejáró (B) 2007/2008	B/L	Tendencia 3 év viszonylatában
Kisbárapáti	30	12	40%	Csökkenő
Tab	110	28	25,5%	Emelkedő
Törökkoppány	32	21	65,6%	Emelkedő

Az óvodabusz járatoknak köszönhetően a szervezeten bejárók száma a 2007/08-as évre csaknem megduplázódott. (Igaz, hogy a törökkoppányi óvodába jár az óvodabusszal bejáró gyermekek 91,3% (21 fő).) A kistérségben a SNI, a hátrányos helyzetű és HHH gyermekek száma és aránya magas (4. sz. táblázat).

Intézményi étkeztetésben a gyermekek 96,1%-a részesül. Közülük térítésmentesen étkezik az óvodások 50%-a.. A térítésmentesen étkezők aránya 7 óvodában még a térségi átlagnál is magasabb, ami megerősíti az óvodák kiemelt szerepét a gyermekek napközbeni ellátására vonatkozóan.

- o Andocs →53,8%
- o Bábonymegyer →70,8%
- o Kánya →53,8%
- o Kisbárapáti →93,3%
- o Tengőd →68%
- o Törökkoppány →51,6%
- o Bedegkér →87,5%

2.1.3 Intézményi létszámok, férőhelyek

6. sz. táblázat

**Összesített óvodai létszámadatok Koppány-völgye kistérségben
2007-2008.**

Férőhely	Létszám	Kihasznátság	SNI gyerek	Csoportok száma	Egy csoportra jutó gyerek
442	360	81,44%	44	18	20

Ha a létszám megállapításánál figyelembe vesszük a szakvéleménnyel rendelkező SNI gyermekeket, akkor az óvodahálózat feltöltöttsége megfelelőnek mondható (6. sz. táblázat). Az egyes óvodákat vizsgálva a kihasználtság, a jelentkezők/felvettek/ az SNI gyermekek száma, valamint az életkori adatokat figyelembe véve Kisbárapáti, Kapoly, Zics kihasználtsága csökkenő tendenciát jelez. Különösen Kisbárapáti kerülhet egyre nehezebb helyzetbe, mivel ott jelentősebb mértékű létszámcsökkenés prognosztizálható (7. sz. táblázat).

A 60% vagy annál alacsonyabb kihasználtságú intézmények - figyelembe véve a jelentkezési és az életkori adatokat az alábbiak (7. sz. táblázat):

7. sz. táblázat

Egyes települések óvodai létszámadatai

Település	Férőhely	Létszám	6-8 év	Jelentkező	Kihasznátság	SNI
Kánya	25	13	1	7	52	1
Kapoly	22	13	4	3	59	n. a.
Zics	25	15	6	1	60	8
Kisbárapáti	50	30	21	4	60	2

A háttér adatok alapján a ténylegesen felvett gyermekek száma lényegesen nem változott. Összességében az óvodások létszáma 3 év viszonylatában állandónak mondható, azonban a következő években a demográfiai mutatók alapján csökkenés várható. A gyermekek életkori eloszlása alapján Andocsón, Bábonymegyeren, Bedegkén, Tabon és Tengődön a létszámok a jövőre nézve is stabilnak mondhatók.

2.1.4 Épületállomány, infrastrukturális felszereltség

Az óvodaépületek rendelkeznek a jelenlegi gyermeklétszám elhelyezéséhez szükséges csoportszobákkal, térségi szinten az egy csoportszobára jutó gyermekek száma 20 fő. Tornaterem/tornaszoba 7 óvodában van. Az étkeztetéshez nélkülözhetetlen főző vagy melegítő konyha csak a kányai óvodában hiányzik (2. sz. melléklet). Az előírt helyiségek tekintetében a tabi óvoda van a legkedvezőbb pozícióban, hiányként csak az orvosi szobát jelölték. Fejlesztőszobával csak ők rendelkeznek az intézmények közül. Figyelembe véve az egyéni fejlesztésre szoruló óvodások számát a térség óvodáiban, a fejlesztőszobák hiánya további hátrányt jelent számukra.

A kötelező eszköz és felszerelésjegyzékben foglaltak teljesítésének határideje 2008. augusztus 31-e. A hiányként jelzett helyiségek kialakítása és az eszközök, felszerelések beszerzése nagyon költségigényes, így a határidő betartása komoly, lényegében megvalósíthatatlan terhet jelent a fenntartók számára. Az elmúlt időszak sikeres pályázatairól révén csak 4 óvoda (Kapoly, Tengőd, Tab és Törökkoppány) tudott a

nevelés tárgyi feltételrendszerének fejlesztéséhez többletforrásokat szerezni. Ezek Törökkoppány kivételével települési szintű támogatások voltak. Számítógép Bábonymegyer és Zics kivételével minden óvodában van, de mivel internet kapcsolattal alig rendelkeznek az intézmények (27,2%) az információkhoz való gyors hozzáférés nem biztosított. Ez a tény a meglévő hátrányokat, a kifizeteltségét csak tovább növeli.

Az intézmények közül Bedegkénen valósult meg nagyobb volumenű infrastrukturális fejlesztés, a többi óvodában többnyire fűtéskorszerűsítésére, külső-belső festésre, mázolásra, részleges bővítésre/átalakításra került sor, ami elsősorban az épületek állagmegóvását szolgálta.

Az elkövetkező 2 évben infrastrukturális fejlesztést Tengődön, Andocson, Nágocson és Kisbárapátiban terveznek, melyek döntően az eszköznormában foglalt jogszabályi kötelezettségek teljesítését szolgálják.

2.1.5 A bölcsődei és óvodai alkalmazottak

A bölcsőde személyi feltételei megfelelnek az előírásoknak, az egy gondozónőre jutó gyermekek száma optimális.

A foglalkoztatott óvodapedagógusok létszáma a 4, napi 10 órás nyitva tartással működő intézményben (Bedegkér, Kánya, Tengőd, Törökkoppány) nem felel meg a nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott óvodapedagógusok kötelezően előírt létszámának (Közoktatási Törvény 1. sz. melléklet, első rész). Ez az óvodák 36,4 %-a, ami nagyon magas arány. A felsorolt óvodákban a személyi feltételek ilyen mértékű hiánya nem biztosítja a gyermekek megfelelő színvonalon történő óvodai nevelését. Az egy csoporttal és egy pedagógussal működő intézménynél betegség vagy egyéb hiányzás alkalmával nincs lehetőség a szakszerű helyettesítésre, legfeljebb a gyermekek felügyeletét lehet megoldani, nem törvényes úton. Az óvónő heti 32 kötelező órája nem fedi le a jogszabályban kötelezően meghatározott napi 10 óra nyitvatartási időt.

Az egyéni fejlesztéshez szükséges speciális végzettséggel Tab kivételével nem rendelkeznek az óvodapedagógusok, ami további hátrányokat jelent a térség óvodásai számára.

A csoportonkénti dajka státusz minden intézményben biztosított. Egyéb munkakörben foglalkoztatott 6 óvodában 9 fő.

2.1.6 Programkínálat

Az ÓNOAP-ban foglalt követelményeknek és a gyermekek összetételének megfelelően a differenciált egyéni bánásmód, az egyéni fejlesztés minden óvoda programjában hangsúlyosan jelenik meg. Emellett a hagyományőrzés (Kánya, Tab), tevékenységközpontú nevelés (Kapoly, Tab, Zics) és Bedegkénen a művészeti nevelés adja az óvodák sajátos arculatát.

Speciális programként jelenik meg Andocson, Kisbárapátiban és Nágocson az alapozó mozgásterápia, Kisbárapátiban, Tabon és Andocson az SNI gyerekek megsegítése, Kapolyon az egészséges táplálkozás, Tabon a vízhez szoktatás. Az egy-két pedagógussal működő, internet hozzáféréssel nem rendelkező intézmények szakmailag elszigetelődhetnek pl.: Bábonymegyer és Kapoly.

2.2 Általános és középiskolai, szakképzési, kollégiumi feladatellátás a kistérségben

2.2.1 Az iskolai feladatellátás jogi és szervezeti keretei

Az iskolai feladatellátás legszélesebb keretét a tabi kistérség települései által 2004-ben létrehozott többcélú kistérségi társulás adja. A társulás egyik kiemelt feladata a kistérségben a közoktatási intézmények működésének koordinálása és az intézményrendszer összehangolt fejlesztése. A feladatok ellátását a Társulási Tanács felügyelete alatt működő Munkaszervezet végzi. (A társulás, mint fenntartó működteti a térségi feladatokat ellátó Koppány-völgyi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot is.)

A társulás által ellátott általános közoktatási feladatok:

- az intézmény (iskola, óvoda) fenntartásra létrejött mikrokörzeti társulások működésének összehangolása, igények feltárása.
- az intézmények szakmai tevékenységét támogató háttér biztosítása szakszolgálati és pedagógiai-szakmai szolgáltatási feladatok ellátásának biztosítása

Az intézmények működését közvetlenül érintő közoktatási feladatok:

- A közoktatási feladatok megszervezéséhez közös döntés előkészítő feladatellátási, intézményhálózat működtetési és fejlesztési terv készítése és aktualizálása
- A költséghatékony működés biztosításához évente egyeztetni, majd javaslatot tesz az indítandó osztályok tanulócsoportok számára és létszámára
- A döntések előkészítését szolgáló közoktatási-nevelési adatbázis létre hozása

Az intézmények (iskola, óvoda) fenntartására az alábbi mikrokörzeti társulások jöttek létre:

Andocs központú mikrokörzet: Andocs, Kisbárapáti, Bonnya, Fiad, Nágocs, Zics, Karád

- Andocsi Általános Iskola és Óvoda
  - II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Kisbárapáti
  - Általános Iskola Nágocs
  - Óvoda Nágocs
  - Óvoda Zics
  - Gárdonyi Géza Általános Iskola Karád
  - Óvoda Karád

Tab központú mikrokörzet: Tab, Lulla, Sérsekszőlős, Torvaj, Zala, Kánya, Somogyeggyes, Kapoly, Tengőd, Bedegkér, Somogyegres, Bábonymegyer

- Tabi Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
  - Bábonymegyer Általános Iskola (tagintézmény)
  - Egységes Pedagógiai Szakszolgálat (intézményegység)
- Szivárvány Óvoda

Törökkoppány központú mikrokörzet: Törökkoppány, Kára, Miklósi, Somogyacsa, Somogydöröcske, Szorosad

- Törökkoppányi Általános Iskola és Óvoda

Kánya központú mikrokörzet (csak iskola): Kánya, Tengőd

- Kányai Általános Iskola

- Tengődi Általános Iskola

Tengőd központú mikrokörzet (csak óvoda): Tengőd, Kánya

- Tengődi Óvoda
  - Kányai Óvoda

Kisbárapáti központú mikrokörzet (csak óvoda): Kisbárapáti, Bonnya, Fiad

- Kisbárapáti Óvoda

Saját önkormányzata tartja fenn

- Somogymeggyes Község Általános Iskoláját (1-4 évfolyamon) és Óvodáját
- Kapolyi Óvodát
- Bábonymegyeri Óvodát
- Tabi Zeneiskolát
- Bedegkéri Általános Iskola és Óvoda

Az intézményfenntartó társulási megállapodások eltérő részletességgel tartalmazzák a társulás célját, tevékenységi körét, az együttműködés formáit és a finanszírozás módját. A létrejött intézményfenntartó társulások alapján az alábbi iskolaszervezet alakult ki (3. sz. melléklet):

Nyolc évfolyamos általános iskolák a székhelyen:

- Andocs (Andocs mikrokörzet fenntartásában)
- Tab (Tab mikrokörzet fenntartásában)
- Törökkoppány (Törökkoppány mikrokörzet fenntartásában)

Nyolc évfolyamos tagiskolák a telephelyen:

- Karád (Andocs mikrokörzet fenntartásában)
- Nágocs (Andocs mikrokörzet fenntartásában)
- Bábonymegyer (Tab mikrokörzet fenntartásában)

Négy évfolyamos iskolák a székhelyen:

- Kánya (Kánya mikrokörzet fenntartásában)
- Bedegkér (Bedegkér mikrokörzet fenntartásában)
- Somogymeggyes (Somogymeggyes önkormányzat fenntartásában)

Négy évfolyamos tagiskolák a telephelyen:

- Tengőd (Kánya mikrokörzet fenntartásában)
- Kisbárapáti (Andocs mikrokörzet fenntartásában)

A négy évfolyammal (és az alacsonylétszámú 7-8 évfolyammal) működő iskolákra a közoktatási törvény, kötelező átszervezési feladatokat határozott meg. Ennek megfelelően a nem tagiskolaként működő négy évfolyamos iskolák közül Kánya kérte és megkapta a fennmaradási engedélyt az Oktatási Hivataltól. Somogymeggyes 2008. január 1.-től tagintézményként csatlakozik Tabhoz, a Bedegkéri négy évfolyamos iskola átszervezése pedig folyamatban van. A 7-8. évfolyam alacsony létszáma miatt Törökkoppány átszervezése nem történt meg, itt a feljövő 5-6. évfolyam már megfelelő létszámmal működik (4. és 5. sz. melléklet).

A Tabi kistérség egyetlen középfokú intézménye, a Rudnay Gyula Középiskola, fenntartója Somogy Megye Önkormányzata. Alapító okirat szerinti közoktatási feladatai: gimnázium, szakközépiskola, szakiskola, kollégium, diákotthon. A szakközépiskolában oktatott szakmák: autóelektronikai műszerész, elektronikai műszerész, mechatronikai műszerész, ügyintéző titkár. A szakiskolában gépész, és könnyűipari szakmacsoport (nőruha-készítő) közül választhatnak a tanulók.

Tabon egyházi fenntartással működik a Római Katolikus Általános Iskola.

Az alapfokú művészeti oktatás szervezését elsősorban a szülői igények és a lehetőségek alakították ki Tabon, ahol az önkormányzat fenntartásában önálló intézményként Zeneiskola működik. Törökkoppányban, Andocson és Karádon az alapfokú művészetoktatás ellátására a települések igény szerint feladat-ellátási megállapodást kötöttek a fonyódi művészeti iskolával és a karádi alapítványi fenntartású művészeti iskolával. Ennek keretében hangszeres és néptánc oktatást biztosítanak a mikrokörzet tanulói számára.

2.2.2 Bejárók, a gyermekek összetétele

Általános Iskola

A kistérség önkormányzatai egyrészt elfogadják, hogy saját településükön nem tudják működtetni az iskolákat, másrészt viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy a település gyermekeinek lehetőleg minél később kelljen más településre bejárni (2007-ben az általános iskolás korú tanulók 36%-a bejáró).

Helyben biztosított az 1-8 évfolyamos iskolai oktatás az alábbi településeken: Andocs, Nágocs, Karád, Tab, Törökkoppány, Bábonymegyer. Helyben biztosított az 1-4 évfolyamos (és másik településen az 5-8. évfolyamos) oktatás az alábbi településeken: Kisbárapáti, Kánya, Tengőd, Bedegkér, Somogyeggyes. Be kell járni minden általános iskolás korú tanulónak az alábbi településekről: Zics, Bonnya, Fiad, Kapoly, Somogyegres, Lulla, Sérsekszőlős, Zala, Torvaj, Kára, Somogyacsa, Somogydöröcske, Szorosad, Miklósi. Ennek megfelelően már az első osztályos tanulók között is a másik településre bejáró tanulók aránya eléri a 21%-ot.

A tanulók iskolába járását Andocson, Nágocson és Törökkoppányban szervezett keretek között iskolabusz járat segíti. A többi településen nincs iskolabusz járat, de az intézményfenntartó társulás finanszírozza a bejárók bérletköltségeit. A kistérségi társulás egy közösségi buszt is működtet, amelyet az intézmények a szabadidős programjaik szervezésére vesznek igénybe, mivel a mindennapos bejáráshoz a busz költségeit már nem tudják biztosítani.

8. sz. táblázat

A tanulók összetétele Koppány-völgye kistérségben 2007

	SNI	HH	HHH	Bejáró
Általános iskolák	86	346	101	332
Arány	9%	38%	11%	36%

A kistérségben a SNI tanulók aránya tartósan 10% körül van, ami jelentősen meghaladja az országos átlagot (8. sz. táblázat). Többségük valamilyen tanulási zavarral küszködik, de van közöttük enyhén értelmi fogyatékos tanuló is (6. sz. melléklet). A kistérség intézményeiben közülük mindenkit integráltan oktatnak - nevelnek. Kiugróan magas Bedegkéren (összevont 1-4 évf.: 28%), Andocson (22%) és Kisbárapátiban (összevont 1-4 évf.: 28%) az arányuk. Az enyhén értelmi fogyatékos

tanulók száma a kistérségben az elmúlt három évben látványosan, a felére csökkent. A SNI tanulók integrálására vonatkozó törekvések eredményeként 2007-től a szegregált oktatás teljesen megszűnt a kistérségben.

A településeken a hátrányos helyzetű tanulók aránya közel 40% (8. sz. táblázat). A legsúlyosabb a helyzet Kisbárapátiban és az andocsi mikrocentrumban, ahol a tanulók 84%-a illetve 70%-a hátrányos helyzetű, tehát családi körülményeik, szociális helyzetük miatt támogatásra szorulnak. Az intézményvezetők szubjektív megítélése szerint a két település iskolájában a fokozatos szocio-kulturális szegregálódás a jellemző. A társult település Nágocs nyolc évfolyamos iskolájában sem sokkal jobb a helyzet, ahol a tanulók 55%-a hátrányos helyzetű.

A rendelkezésre álló adatok alapján a kistérségben a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók aránya 10% körül van (8. sz. táblázat). Egyelőre még nem vált általánossá a HHH tanulók részére a képesség-kibontakoztató (illetve integrációs) oktatás szervezése a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/D. és 39/E. §-a alapján. (Törökkoppány 2007-ben pályázott az integrációs program megvalósítását ösztönző normatív támogatásra, Andocs, Nágocs iskolái tervezik a bevezetését). Megállapítható, hogy a hátrányos helyzetű, a SNI tanulók illetőleg valószínűsíthetően a HHH tanulók is elsősorban az Andocsi mikrokörzetben koncentrálnak.

Középiskola

A tabi székhelyű középiskolában a tanulók 30,5%-a helyi lakos, 56,2%-a bejáró, és 13,3%-a kollégium lakója. Hátrányos helyzetű 92 növendék (17,8%), halmozottan hátrányos helyzetű 52 diák (10,0%). Öt tanulót (1,0%) veszélyeztetettnek tartanak nyilván.

Sajátos nevelési igényű 14 növendék (2,7%), túlnyomó többségük a szakiskolai tagozaton a többi tanulóval együtt tanul és kivétel nélkül valamennyien diszlexiával, illetve egyéb képességzavarral rendelkeznek. Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban 53 tanuló (illetve gondviselője) részesül. (10,2%).

Az intézmény – még kezelhető mértékű – beiskolázási gondokkal küzd. A jelentkezetek/felvettek %-os aránya igen kedvezőnek tűnik, mivel a 2007/08-as tanévben a középiskolai és a szakiskolai tagozaton is több mint kétszer több volt a jelentkező, mint a végül felvett tanuló száma. Ennek oka, hogy a 8. osztályos diákok továbbtanuláskor több intézményt is megjelölhetnek, így egyáltalán nem biztos, hogy az összes ide jelentkező elsősorban ebben a középiskolában képzelel el a jövőjét. Ezt bizonyítja, hogy a felvettek száma és a maximálisan beiskolázható tanulók számának aránya lényegesen kedvezőtlenebb: a középiskolai osztályokban 52,2%, a szakiskolai tagozaton pedig mindössze 32,9%.

2.2.3 Intézményi létszámok

Általános iskola

2004-től az integrációs folyamatok következtében az osztályok átlagléttségének alakulása tükrözi a települések azon törekvését, hogy minél nagyobb hatékonysággal oldják meg kötelező közoktatási feladataikat. Megvalósult intézkedések:

- Az 1-4 évfolyamokon az elmúlt években Kisbárapátiban és Somogygyegesen került sor az évfolyamok között osztályok összevonásra.

- 2007. szeptember 1.-i hatállyal megszűnt a kapolyi 1-4. évfolyamos általános Iskola.
- 2008. január 1.-től a somogyeggyesi iskola tagintézményként csatlakozik a tabi iskolához.
- A Nágocsi Általános Iskola felső tagozatán megszűnt az összevont osztályok működtetése (igaz, hogy ennek következtében az egy osztályra jutó tanulók száma viszont csökkent).
- Korábban az integrációs folyamatok eredményeként a nágocsi, bábonymegyeri, bedegkéri, tengődi iskolában megszűnt az 5-8. évfolyam összevonása.

9. sz. táblázat

Általános iskolák létszámadatai Koppány-völgye kistérségben

2007	1-4				5-8			
	osztály	létszám	átlag	Ö.vonás	osztály	létszám	átlag	Ö.vonás
Andocs	4	59	15	0	4	85	21	0
Kisbárapáti	2	25	12,5	2	-	0	-	-
Nágocs	2	36	18	2	4	36	9	0
Karád (n .a.)	4			0	4			0
Kánya	1	20	20	1	-	0	-	-
Tengőd	1	14	14	1	-	0	-	-
Bedegkér	1	18	18	1	-	0	-	-
Somogyeggyes	1	24	24	1	-	0	-	-
Tab	8	159	20	0	10	236	23,6	0
Bábonymegyer	2	33	16,5	2	4	49	12,3	0
Törökkoppány	3	64	21,3	1	4	63	15,8	0
Összesen:	25	452	18,1	11	26	469	18	0

A fenntartók racionalizálási lépései az alábbi eredményeket hozták (9. sz. táblázat):

- Az érintett települések vonatkozásában az 1-4 és az 5-8. évfolyamokon közel azonos lett az átlagos osztálylétszám (18 fő/osztály).
- Az önkormányzatok az 1-4 évfolyamot (az óvodák mellett) igyekeznek az adott településen megtartani, vállalva az osztályok összevonását is.
- Nágocson 2006-tól, Bábonymegyeren, 2005-től az 5-8. évfolyamon megszűnt az összevonás, a felső tagozaton négy osztályt indítottak (az oktatás eredményességét szem előtt tartva). Ugyancsak 2005-től az alacsony létszám miatt megszűnt az 5-8. évfolyam Bedegkéren és Tengődön.

Míg a kistérség hatékonysági mutatói javultak (2005-ben az 1-4. évfolyamon 16,7 tanuló/osztály volt az átlag), az egyes települések, intézmények között jelentős különbségek is kialakultak. Négy iskolában (Kánya, Tengőd, Bedegkér, Somogyeggyes) az 1-4 évfolyamokat egyetlen osztályba kellett összevonni (ez összesen 76 tanulót érint). Ezzel szemben Tabon és Andocson osztott formában működhetnek az 1-4 évfolyamok osztályai. Amíg az összevonás megszüntetésével az 5-8. évfolyamon Nágocson 9 fős átlagléttség alakult ki, addig Tabon 23,6 fős az átlagos osztálylétszám (9. sz. táblázat).

A társulások támogatásának szabályai és a közoktatási törvény változásai (KT 133.§ 3-5 bekezdései) is további racionalizálásokra ösztönzik a fenntartókat. A társulási támogatások megítélésénél általános feltételként jelenik meg hogy az egyes iskolákban az osztályok feltöltöttsége legalább az (a közoktatási törvényben meghatározott) átlagléttség 75%-át éri el. Ez 5-8. évfolyamon 17,25, az 1-4. évfolyamon 15 főt jelent. A közoktatási törvény előírja: a négy évfolyamos általános iskolák átszervezésének kötelezettségét, másrészt a nyolc évfolyamos általános iskolák közül azokét, amelyekben a 7-8. évfolyamos osztályok létszáma nem éri el a maximális létszám 50%-át. Ez utóbbi feltételnek a kistérségi átlag megfelel, de Török-koppány önálló intézményként 2006-ban a hetedik évfolyamon, 2007-ben a nyolcadik évfolyamon nem tudta teljesíteni a minimális létszámra vonatkozó feltételeket, azonban az Oktatási Hivataltól kért és kapott fennmaradási engedélyt.

10. sz. táblázat

Összesített létszámadatok Koppány-völgye kistérségben

Tab Kistérség:	2005 (100%)	2006	2007	Változás 2007
Óvoda	350	355	360	+3%
Alsó	484	452	452	-7%
Felső	473	479	469	-1%
Összesen	957	931	921	-4%

A tanulólétszám 2005-2007 vonatkozásában stagnál (a csökkenés mértéke jelentősen alatta marad a 10%-nak (10. sz. táblázat). Biztató jel, hogy az első évfolyamra beiratkozó tanulók száma 2007-ben jelentősen nőtt. Az első évfolyamokon indított osztályok átlagos feltöltöttsége így az elmúlt három év alatt 55%-ról 63%-ra emelkedett, amely azonban még mindig kevésnek mondható. (Az iskolák fizikai kihasználtsági mutatóiról a 2.3.1 fejezet és a 15. sz. táblázat ad tájékoztatást.)

A teljes tanulólétszámra és az alapító okiratokban meghatározott maximális létszámra vonatkozóan az intézmények átlagos feltöltöttsége a kistérségben 63% (11. sz. táblázat). (Az alapító okiratok sokszor nem követik az intézmények életében sűrűn bekövetkező változásokat, így a maximális létszámra vonatkozóan pontatlanok lehetnek.) A Közoktatási törvény 3. sz. melléklete II. rész alapján az iskolai osztályok létszámának számításánál a SNI tanulókat két főként kell számításba venni. Ennek alapján a kihasználtság kb. 70%-osra emelkedik, sőt Andocs (székhelyen) 88%-os, Bedegkér 88%-os, Somogygye 92%-os feltöltöttséget mutat (lásd 7. sz. melléklet).

11. sz. táblázat

Kihasználtsági mutatók Koppány-völgye kistérségben

Tabi kistérség „A”	2007	Alapító okirat alapján		Indított osztályok alapján			
	Létszám	Maximális létszám	Feltöltöttség	Osztályok száma		Maximális létszám	Feltöltöttség
				1-4	5-8		
Andocs	144	200	72%	4	4	224	64%
Kisbárapáti	25	104	24%	2		52	48%
Nágocs	72	224	32%	2	4	172	42%

Karád (n.a.)							
Összesen	241	528	46%	8	8	448	54%
Kánya	20	26	77%	1		26	77%
Tengőd	14	26	54%	1		26	54%
Összesen	34	52	65%	2		52	65%
Bedegkér	18	26²	69%	1		26	69%
Somogymeggyes	24	26³	92%	1		26	92%
Tab	395			8	10	508	78%
Bábonymegyer	82			2	4	172	48%
Összesen	477	660	72%	10	14	680	70%
Törökkoppány	127	180	71%	3	4	198	65%
ÖSSZESEN:	921	1472	63%	25	26	1430	65%
Zeneiskola	121	200	61%				

Az egyes intézményeknél rövidtávon a létszám stagnálása mellett kismértékű növekedés is megfigyelhető (12. sz. táblázat).

12. sz. táblázat

**Egyes iskolák létszám változása
2005-2007 között**

Tab Kistérség	csökken	mértéke	növekszik	mértéke
Alsó	Bábonymegyer	-25%	Törökkoppány	+6%
	Somogymeggyes	-28%		
	Kisbárapáti	-14%		
Felső	Tab	-5%	Törökkoppány	+26%
			Andocs	+8%

Biztató lehet az is, hogy az utóbbi három évben (a korábbi tapasztalatokkal ellentétben) az első osztályba belépő tanulók száma rendszeresen meghaladja a nyolcadik után kilépő tanulók számát és két év alatt közel 10%-kal emelkedett.

² Nincs adat, törvény szerinti maximális létszám

³ Nem tartalmaz maximált létszám adatot az alapító okirat, törvény szerinti maximális létszám

Középiskola

A 2007/08-as tanévben 18 tanulócsoporthoz 518 növendék nevelését-oktatását végzik, az átlagos osztálylétszám 28,77. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 3. sz. mellékletének I. egysége más átlagléttszámot határoz meg középiskola és más szakiskola esetében, így indokolt a különböző iskolatípusok külön-külön történő vizsgálata.

Érettségire felkészítő iskolatípusban 10 tanulócsoporthoz 311 tanulót képeznek, az átlagos osztálylétszám tehát 31,1 fő, ez a törvényi átlagnál 3,1 tanulóval magasabb. Nyolc szakiskolai osztályt működtetnek 207 tanulóval. Egy osztályba átlagosan 25,9 tanuló jár, ez 2,9 fővel magasabb a jogszabályi átlagléttszámnál. Bár a középiskolai tagozat létszáma évről-évre csökken, szakiskolába a 2007/08-as tanévben több mint négy osztálynak megfelelő létszámmal, összesen 119-cel több tanuló jár, mint az előző tanévben. Ennek köszönhetően az iskola összlétszáma is megnőtt közel 100 fővel (13. sz. táblázat).

13. sz. táblázat

Létszámadatok a Rudnay Gyula Középiskolában

	Tanulók száma		Tanulók száma		Tanulók száma
Középiskola 2005/06	355	Szakiskola 2005/06	104	Iskola 2005/06	459
Középiskola 2006/07	338	Szakiskola 2006/07	88	Iskola 2006/07	419
Középiskola 2007/08	311	Szakiskola 2007/08	207	Iskola 2007/08	518

2.2.4 A tanulói évfolyamok közti továbbhaladás a kistérség iskoláiban

A kistérség általános iskoláira nem jellemző a lemorzsolódás vagy az év közben másik iskolába történő átiratkozás. Az 5-7. évfolyamokról a tanulók a tanév végén sem távoznak, az évek során az évfolyamok létszáma viszonylag állandó (14. sz. táblázat).

14. sz. táblázat

Összesített adatok az évfolyamok létszám változásairól

Tabi kistérség	évfolyamok			
	5.	6.	7.	8.
2005	100	99	110	110
2006	132	105	108	121
2007	128	133	106	102

Nyolc vagy hat évfolyamos gimnáziumba nem került át tanuló a kistérségből. Ennek alapvető oka, hogy a kistérség egyetlen középiskolájában ilyen képzés nem folyik.

Nyolcadik évfolyam után a tanulók 31%-a gimnáziumban, 28%-a szakközépiskolába és 50%-a szakiskolában folytatja a tanulmányait.

A középiskolában a lemorzsolódás mértéke viszonylag alacsony (3,7%), bár 2005 és 2006. viszonylatában emelkedett. Ugyanakkor a bukott tanulók száma igen magas. A 2006/07-es tanévben a középiskolában tanuló diákok 12,1%-a, 41 növendék kapott valamely tárgyból elégtelen osztályzatot. Közülük 16-an (ez a bukottak 39,0%-a, az egész tagozat 4,2%-a) évisméltésre szorult. A szakiskolai tagozaton még kedvezőtlenebb a helyzet. Elégtelent kapott 16 tanuló (18,2%), közülük minden második diáknak évet is kell ismételnie.

2.3 A feladatellátás fizikai jellemzői

2.3.1 Az iskolaépületek jellemzői, eszközellátottság

A kistérség település-szerkezetéből adódóan közoktatási intézmények jellemzően kicsik. 11 településen van általános iskola, abból 6 településen működik 8 évfolyamos, osztott iskola. A többi településen jellemző az összevonás vagy a részben osztott szerkezet. Az utóbbi évek racionalizálási döntéseinek eredményeként az iskolák kapacitás kihasználtsága javult, de elmarad a kívánatostól. Az átlagos tanulólétszám az 1-4 és az 5-8. évfolyamokon is 18 fő. Ez az 1-4 évfolyamon 69%-os, az 5-8. évfolyamokon 60%-os feltöltöttséget jelent.

Az iskolaépületek, osztályterem kihasználtsága alacsony. Kistérségi szinten az egy osztályteremre jutó tanulósám 11-12 fő. Jellemzően itt is jelentős különbségek alakultak ki: Bedegkén 18 tanulóra 6 osztályterem jut, miközben Tabon és Andocsón 15, illetve 16 tanulóra jut egy osztályterem. Miközben a kihasználtság alacsony a legtöbb iskolából hiányzik a könyvtár helyiség, öt iskolából hiányzik az ebédlő, Somogygyegesén a tornaszoba. A kiemelt mikrocentrumok közül Andocsón nincs tornaterem, Tabon pedig az 1-4 évfolyam telephelyéről hiányzik a tornaterem, Kányán és Tengődön hiányzik a sportudvar. Szükségterem nincs.

Az indított osztályokhoz képest az iskolák fizikai kihasználtsági mutatói (osztály/tanterem) az alábbiak (15. sz. táblázat):

15. sz. táblázat

Fizikai kihasználtság mutatói Koppány-völgye Kistérségben

Település	Tantermek száma	Fizikai kihasználtság
Andocs	9	89%
• Kisbárapáti	4	50%
• Nágocs	8	76%
• Karád (n.a.)		
Összesen	30	53%
Kánya	2	50%
• Tengőd	2	50%

Összesen	4	50%
Bedegkér	6	17%
SomogyMeggyes	2	50%
Tab	26	69%
Bábonymegyer	8	75%
Összesen	34	71%
Törökkoppány	10	70%
MINDÖSSZESEN:	86	59%

A kistérség minden intézményében módosítani kellett a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékében foglaltakat teljesítésének határidejét (2008. az aktuális dátum). A speciális (pl.: SNI) eszközök vonatkozásában a jegyzékhez képest újabb szükségletek jelentek meg. Az iskolák logopédia, fejlesztőpedagógiai és szaktantermi eszközök beszerzését tervezik elsősorban a következő években.

Az informatikai ellátottság fokozatosan javult. Jelenleg minden iskola rendelkezik internet eléréssel. Az egy számítógépre jutó tanulók száma is folyamatosan emelkedett az elmúlt három évben (2007-ben 5,2 fő/gép).

Középiskola

Az iskolaépületek közül az egyiket 1964-ben, a másikat 1968-ban építették, méretük a feladat ellátásához megfelelő. Négy osztályteremmel és 22 szaktanteremmel rendelkeznek, az egy osztályteremre jutó tanulók száma ideális, 19,92 fő. A nevelési-oktatási feladatokat megfelelő számú kiszolgáló helyiség (tanári szobák, szertárak, tornaterem, tornaszobák, ebédlő, melegítőkonyha) segítik.

Az elmúlt tanévben a könyvtár állománya jelentős mértékben, 473 kötettel bővült.

A kollégium épülete új, 2009-ben lesz csak tíz esztendő.

A közoktatási intézményben az elmúlt években a fűtés és a világítás teljes korszerűsítésére került sor, más infrastrukturális fejlesztés nem történt.

2.3.2 Alkalmazottak

A tanulói teljesítménymérések és a tanulók szociokulturális háttere szerinti nagy különbségek egyértelművé teszik, hogy csak jól felkészült pedagógusok képesek az eredményes tanításra. A pedagógusok létszáma az elmúlt három évben – az összevonások hatására – csökkent, ugyanezen időszakban a magasabb vezetők száma is csökkent. Szakvizsgával rendelkezik 8, egyetemi végzettséggel ugyancsak 8 pedagógus. Az egy pedagógusra jutó tanulók száma a kistérségben 10,3, ami gyakorlatilag megfelel az országos átlagnak⁴ (16. sz. táblázat). Pedagógus képesítéssel minden pedagógus rendelkezik, de négy iskolában – az aktuális tantárgyfelosztás szerint – egy-egy tantárgy oktatására nem szakos nevelőt is be kellett osztani. A tabi iskolában 4 fejlesztő pedagógus dolgozik, a nevelő oktató munkát közvetlenül segítő más alkalmazott nincs.

⁴ Jelentés a magyar közoktatásról - 2006

Összesített foglalkoztatási adatok Koppány-völgye kistérségben

Általános iskola:	2005/06	2006/07	2007/08
Tanulólétszám:	957	931	921
Magasabb vezető	9	6	6
Egyéb vezető beoszt	3	3	3
Pedagógus	85	82	80
1 pedagógusra jutó tanuló	10,2	10,2	10,3
Fejlesztő pedagógus	3	4	4
Egyéb	1	1	0

A középiskolában a 2007/08-as tanévben 71 közalkalmazott dolgozik. A státuszok közül 49 a szakmai, a fennmaradó 22 pedig a gazdasági – ügyviteli – technikai álláshely. A négy vezető beosztású munkatárs mindegyike szakvizsgával is rendelkező pedagógus. A 36 beosztott pedagógus többsége (58,8%-a) egyetemet végzett, a többiek diplomája főiskolai szintű. Minden pedagógust a képzettségének megfelelő beosztásban foglalkoztatnak (a főiskolai szakos tanári végzettségűeket a szakiskola 9-10. évfolyamán illetve a szakmai, gyakorlati képzésben). A gyakorlati oktató, szakoktató státuszban lévő munkavállalók közül ketten mindössze középiskolai végzettséggel rendelkeznek.

2.3.3 Programkínálat

Az intézmények többsége a saját pedagógiai programjából speciális oktatási programot nem emelt ki. Ettől függetlenül a kistérségre jellemző sajátosságként kell kezelni az 1-4. évfolyamokon az összevonások sajátos szakmai – pedagógiai módszereit és eljárásait, a kisméretű iskolák pedagógiai hangulatát. Mindegyik iskola integráltan foglalkozik a SNI tanulók oktatásával, ugyanakkor az alapító okiratok nem tartalmazzák az integrált nevelési-oktatási tevékenységet Somogygyejes Általános Iskola és Óvoda,; Bábonygyejes Óvoda; Tengőd Óvoda; Kisbárapáti Óvoda; Kapoly Óvoda; Kánya Iskola esetében.

A törökkoppányi iskola 2007-től pályázott a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésére az integrált pedagógiai rendszer (IPR) alkalmazásával.

A tabi iskolában emelt szintű idegen nyelvi képzés indult 2006-ban az 5. évfolyamtól, az 1-4 évfolyamon iskolaotthonos oktatás folyik. Tabon a zeneiskola biztosít művészeti tevékenységekkel történő speciális oktatást-nevelést. Törökkoppányi iskolában a 3. évfolyamtól választható a német nyelv tanulása, illetve második idegen nyelv tanulására is van lehetőség az angol nyelvi önképzőkör keretében. Ugyanitt teljes körű napközis ellátás biztosított, amelynek keretében komplex oktatási-nevelési programot valósítanak meg. A tanulói kulcskompetenciák hatékonyabb fejlesztése érdekében, saját pedagógiai programjának módosítását tervezi 2007-től az Andocsi iskola.

A középiskolában német és angol nyelvet tanítanak. A középiskolai tanulók 55,3%-a (172 fő) heti négy vagy több angol, 38,9%-a (121 fő) heti négy vagy több német órán vesz részt.

A szakiskolai tanulók mindössze csak 67,1%-a kap idegen nyelvi képzést, valamennyien a német nyelvet tanulják.

2.3.4 Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások közül a napközit és a tanulószobát veszik igénybe a legtöbben a kistérségben. Az 1-4. évfolyamos tanulók 74%-a jár napközibe vagy iskolaotthonos (a tabi iskolában) formában tanul. Az 5-8. évfolyamosok 26%-a jár tanulószobára a 2007-es adatok szerint.

A tanórán kívüli foglalkozásokat a rendelkezésre álló magasabb órakeretből elsősorban az 5-8. évfolyamokat is működtető iskolák tudják biztosítani. Ezek többnyire az aktuális szülői és tanuló igényekhez igazodnak, így elsősorban középiskolai előkészítő foglalkozásokat, hagyományőrző tevékenységeket, községi rendezvények, ünnepi műsorok szervezését és lebonyolítását jelentik. A programkínálatban szerepel úszásoktatás és erdei iskolai program is. Tabon DSE, Törökkoppányban diáksportkör működik. Az intézmények többségénél a partnerek legtöbbször éppen az iskolák szabadidős tevékenységével voltak elégedettek.

A középiskolai továbbtanulást a Munkaügyi Központ által rendezett Pályaválasztási anketon való szervezett részvétel is segíti. A pályaválasztással kapcsolatos további feladatokat a tabi szakszolgálati intézményegység látja el.

A tanórán kívüli lehetőségeket bővíti az alapfokú művészeti oktatás keretében biztosított zene és néptánc oktatás Tab, Andocs, Törökkoppány és Karád esetében.

A középiskola felzárkóztató, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozásokat is tart diákjai számára. Megjegyzendő azonban, hogy felzárkóztatásban csak a szakiskolai tanulók részesülnek, ők is csak heti egyetlen tanóra erejéig. Ugyancsak kiemelésre kívánczik, hogy a tehetséggondozásra fordított órák száma a 2006/07-es tanévhez képest drasztikusan lecsökkent. (a csökkenés óraszámában 32-ről 4-re, a résztvevők számában 72 tanulóról 18-ra!)

2.4 Szakszolgálatok

A kistérségi együttműködés konszenzuson alapuló egyik irányelve az óvodától az általános iskola 4. évfolyamáig helyben történő feladat ellátás biztosítása. A térségben is egyre nagyobb különbségek alakulnak ki az oktatás minőségében, amely az egyéni életutakra gátlón hat. Különösen érzékenyen érinti ez a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

A Tabi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat az Alapító Okirata szerint nevelési tanácsadást, logopédiai ellátást, korai fejlesztést és gondozást, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadást folytat. Működése kiterjed a kistérségi társulás összes településére, ugyanakkor szakemberhiány mutatkozik egyes szakszolgálati feladatok ellátásában. Jelenleg nevelési tanácsadás, az ambuláns logopédiai ellátás és e

tanév kezdetétől a korai fejlesztés, gondozás folyik. A Speciális Általános Iskola az enyhén értelmi fogyatékos tanulók ellátását 2006-ig biztosította. A megkezdődött integrációs folyamat eredményeként ma már valamennyi enyhe értelmi fogyatékos integráltan nevelnek, a speciális tagozat megszűnt. Az integrált nevelő, oktató munka támogatását szocializációs mentortanár segíti. Ezt a státuszt a Munkaszervezet által benyújtott pályázaton nyerte a kistérség. A mentortanár munkáltatója a Munkaszervezet, a szakmai irányítás az Egységes Szakszolgálatnál (Tab) és a Koppány-völgyi Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálatnál van. A mentortanár utazó gyógypedagógusként fejleszt, csoport-, és családterápiát is folytat, a célcsoporttal (az SNI és HHH tanulók/gyermek) szabadidős interaktív programokat bonyolít le, munkaideje napi 8 óra osztott munkakörben, változó munkahelyen.

Kaposváron működik a Tanulási Képességvizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság melynek feladata a szakvélemények kiadása és felülvizsgálata. Ugyancsak itt biztosítják a speciális ellátást igénylő tanulók (nagyothalló, mozgássérült) terápiáját.

2.5 Szakmai szolgáltatás

A Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás feladatai között pedagógiai-szakmai szolgáltatások is szerepelnek: pedagógus továbbképzés szervezése, vezetői és szakmai munkaközösségek (összesen nyolc) működtetése, szakmai napok, tanulmányi versenyek szervezése, kistérségi minőségirányítási programműködtetése. Jelenleg a kistérség mérési értékelési rendszerének kidolgozása folyik. A feladatok ellátásában a társulás munkaszervezete közreműködik, de ennek részletes szabályozására még nem került sor. A kistérség közoktatási intézkedési tervét felkért szakértő készítette el. A társulás munkaszervezete szakmai pályázatok írásában és lebonyolításában és egyéb közoktatási feladatok szervezésében, koordinálásában közreműködött. További szakmai szolgáltatási feladatokat a Kaposvári Egyetem Pedagógus-továbbképző és Szolgáltató Intézete és egyéb szakmai szolgáltatók is végeznek. Az intézmények éves rendszerességgel tudatosan tervezik a szolgáltatások igénybevételét. Ezek jellemzően igazgatási, pedagógiai szolgáltatások, illetve pedagógus továbbképzések, szakmai tanácsadások, 2005-2007 között összesen 45 alkalommal (17. sz. táblázat)

17. sz. táblázat

Szakmai szolgáltatások igénybevétele Koppány-völgye kistérségben 2000-2007. között

2005 - 2007	Igénybevétel száma	
	megvalósult	tervezett
Pedagógiai értékelés	6	7
Szaktanácsadás	8	6
Pedagógiai tájékoztatás	5	2
Igazgatási, pedagógiai szolgáltatás	11	9
Pedagógus továbbképzés	10	9
Versenyegek szervezése	5	4
Tanulók részére tanácsadás	0	0

2.6 Szükségletek: fenntartói, szülői, tanulói igények és elégedettség a közoktatási szolgáltatásokkal kapcsolatban

A kistérségben az intézmények és az önkormányzati fenntartók valamennyien rendelkeznek minőségirányítási programmal, e mellett a TKT is kidolgozta 2007-ben kistérségi szintű minőségirányítási programját.

Az óvodák közül a minőségirányítási rendszer kiépítését a Comenius modell alapján a kisbárapáti és a törökkoppányi óvoda a kezdte meg elsőként, 2003-ban. A többi intézmény a minőségirányítási programok kötelező bevezetése óta kapcsolódott be a minőségfejlesztő tevékenységbe. Bedegkér, Kánya és Kapoly nem szolgáltatott adatot az alkalmazott típusról és az eddig elvégzett mérésekről sem.

A gyermekek elégedettségét 6 óvodában mérték. Az eredmények alapján a gyerekek szívesen járnak óvodába, szeretik a tevékenységeket, a barátokat, óvó néniket, de nem szeretnek aludni. A pedagógus elégedettségmérés felszínre hozta a kistérségi problémákat (egyszemélyes pedagógus, együttműködés hiánya, információáramlás problémái). A fenntartóra és a szülőkre vonatkozó mérések az adott településre jellemző elvárásokat tükrözik.

Az iskolák minőségfejlesztő tevékenysége a többségében a 2004 és 2005. évben kezdődött. Modellként a Comenius I. partnerközpontú rendszert alkalmazzák a legtöbb iskolában. A partneri igények és elégedettség mérés eredményeiről részletes információkat az alábbi intézmények szolgáltatottak: Törökkoppány, Andocs, Kisbárapáti, Nágocs, Somogygye és Tab. A méréseket a tanulók, szülők, fenntartók és a pedagógusok körében is elvégezték. Elégedetlenséget legtöbbször a fegyelemmel kapcsolatban fogalmaztak meg a partnerek (tanulók, szülők, fenntartó). Megelégedve leginkább az iskolák szabadidős programjaival voltak. A fejlesztési igények között az intézmények közötti integrációval párhuzamosan megfogalmazódott a mikrocentrumok iskolaépületeinek bővítése (pl. Andocs).

A középiskolában utoljára a 2005/06-os tanévben végeztek – minőségbiztosítási rendszerüknek megfelelően – partneri elégedettségi mérést. A középiskolás tanulók az iskola erősségei között a menedzsment vezetői, a pedagógusok értékelői, valamint tájékoztatással kapcsolatos munkáját, a szülők az iskola és a család együttműködésére irányuló erőfeszítéseket, valamint a pedagógusok által adott erkölcsi tartást emelték ki erősségként. Gyengeségként jelentkezett a tanulók részéről a tisztasággal kapcsolatos problémák, a tárgyi felszereltség elégtelen volta és a tanórán kívüli programok hiánya. A szülők hiányolták a változatos módszereket a tanítási órákról és kiemelték azt, hogy az iskola tanulói nem figyelnek kellőképpen egymásra.

2.7 Együttműködés/hálózati tanulás (kistérségi, megyei, regionális, országos, nemzetközi kapcsolatok, szakmai szervezetben való részvétel stb.)

Az óvodák körében az együttműködés a működtetéssel összefüggésben a helyi intézményekkel, fenntartóval, a gyermekek egyéni megsegítéséhez szükséges szakszolgálatokkal, valamint szakmai téren a társintézményekkel történik jellemzően. A legszélesebb körű kapcsolatrendszer az Andocsi mikro centrum óvodája tüntette fel.

A legjellemzőbb együttműködési forma a tagiskolák közötti szakmai és tanügyigazgatási együttműködés. Ennek szervezője és koordinátora a társulás munkaszervezete. A Koppány-völgye Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók problémáinak megoldásában nyújt az iskoláknak szakmai segítséget. A Tabi Rendőrrel bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági, drogprevenciós segítségadásban működnek együtt az intézmények. Az egészségnevelés és az iskola egészségügyi ellátás érdekében szoros kapcsolat alakult ki a védőnői szolgálatokkal. Az alapfokú művészeti oktatásban a Tabi Zeneiskolán kívül a Horváth János Alapfokú Művészeti Iskola, és a „Szabó János” Alapítványi Művészeti Iskola is közreműködik.

A középiskola egyéb szervezetekkel való együttműködés kereteit felületesen jelölte meg. Kapcsolatot tartanak a kistérség valamennyi általános iskolájával (a nem önkormányzati fenntartásúakkal is), az óvodákkal, a Művelődési Központtal, a Polgármesteri Hivatallal, a Vöröskereszttel, a Városi Tűzoltósággal és egyéni vállalkozókkal. A kapcsolat tartalmát nem jelölték meg.

Hat gazdálkodó egységet is megneveztek, amelyek – nyilván a szakképzési alapba történő befizetéssel – az intézmény szakképzését támogatják.

3. Az iskolai szolgáltatások eredményessége

3.1 Eredményesség az országos kompetenciamérések tükrében

Az országos kompetencia mérések 2001-ben kezdődtek el az oktatási miniszter rendelete értelmében minden iskolára vonatkozóan, kötelező jelleggel. A megküldött adatok szerint a térség iskoláiban a 6. osztályosok 2004-ben, a 8. osztályosok 2004-ben és 2006-ban, a 4. osztályosok 2006-ban vettek részt országos kompetenciamérésben. A következő iskolák szolgáltatottak adatokat: Negyedik évfolyamon: Somogygyeget, Bedegkér, Kisbárapáti, Andocs, Nágocs Tab, Törökkoppány, Bábonymegyert. Hatodik évfolyamon: Törökkoppány. Nyolcadik évfolyamon: Andocs, Nágocs Tab, Törökkoppány, Bábonymegyert. A 10. osztályosok méréséről nincs jelzésünk.

A 2004. év mérési eredményei:

A 6. osztályosok mind szövegértésben, mind matematikában elérték, sőt Törökkoppányban meghaladták az országos átlagot. Ennek megfelelően itt az iskola által hozzáadott érték is figyelemre méltó.

A 8. osztályosok eredményei már nem ilyen kedvezőek. Szövegértésben és matematikában is az átlag alatt teljesítettek mindhárom iskola tanulóit. A hozzáadott érték mutatói hiányosak, a meglévő mínusz tartományban van.

A 2006. év mérési eredményei:

A 4. osztályban az olvasás készség kiépülésének 60-80%-os szintjével szemben a gyakorlottság fejlődése csak 14-47%-ot mutat, amely gyengének tekinthető. Hasonlóan szerény eredmény született az elemi gondolkodási, rendszerező és kombinatív képesség kiépülése és fejlődése terén (5-38%, kivéve Tab 48-66 %-át)

Ebben az évben a törökkoppányi 8. osztályosok mérési eredményei mindkét területen az országos átlagot meghaladó szintűek voltak, míg az összes többi iskola eredménye átlag alatti tartományban maradt.

6. osztályosok kompetencia méréséről ebben az évben nincs adatunk.

Összességében ezek az eredmények arra hívják fel a figyelmet, hogy a kompetencia fejlesztés területén a térség egészében komoly tennivalók vannak. A családi háttérindexről csak Tab esetében van információ, ez a 2006-os adatok szerint negatív értékű. Ezek szerint a tanulók szüleinek iskolázottsága, munkavállalási státusa és otthoni anyagi javai jelentősen elmaradnak az átlagtól. A tanulók felzárkóztatása nehéz feladat, csak átfogó programmal és jelentős külső segítséggel oldható meg.

3.2 Eredményesség a versenyek tükrében

A térségi vagy körzeti szintű versenyek szervezését részben a szakmai szolgáltatók, részben maguk az iskolák végezték. A versenyeken öt iskola tanulói tudtak 1-3. helyezéseket elérni. Az elmúlt három év megyei versenyein Andocsról 1, Kisbárapátiból 3, és Tabról 12 tanuló ért el számottevő eredményt (1-6. helyezést). Ugyanezen iskolák tanulói értek el helyezéseket (1-10. helyezés) a területi és az országos versenyeken is (Kisbárapátiból 2, Somogygyesről 1, Tabról 4 tanuló).

3.3 Eredményesség a továbbtanulási adatok tükrében

Nyolc vagy hat évfolyamos gimnáziumba nem került át tanuló a kistérségből. Ennek alapvető oka, hogy a kistérség egyetlen középiskolájában ilyen képzés nem folyik. Nyolcadik évfolyam után a tanulók 31%-a gimnáziumban, 28%-a szakközépiskolába és 50%-a szakiskolában folytatja a tanulmányait. Visszamaradó tanuló nincs.

A középiskolából – a Középiskolai munka néhány mutatója c. kiadvány alapján – a felsőoktatásba felvettek aránya 2006-ban 20,31% volt. Ez a tanulók szociokulturális háttere alapján képzett elvárt értékhez képest (36,53%) 16,21%-al kevesebb. Ez a teljesítmény az országos átlaghoz viszonyítva lényegesen gyengébb.

3.4 Eredményesség az érettségien

A legutolsó lezárt, tehát a 2007. tavaszi-nyári vizsgaidőszakban 59 tanuló fejezte be a 12. osztályt. Túlnyomó többségük sikeres érettségi vizsgát tett. A javító érettségi vizsgára utalt tanulók száma mindössze 3 fő. (5,1%)

Az adatszolgáltatásból nem volt lehetséges megállapítást tenni a középiskolák különböző típusaira. (gimnáziumra, illetve szakközépiskolára.)

Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet kiadványa szerint a 2006. évi érettségi vizsga összteljesítménye 55,7%, ez az országos átlagnak megfelelő.

3.5 Néhány egyéb mutató (tagozatok, kitűnők, évisméltók, máshová távozottak)

Emelt szintű oktatás egyedül Tabon működik (nyelvoktatás). Kistérségi szinten a jelesek és az elégtelenek aránya megegyezik (10% körül), az évisméltók aránya 2%. Az egyes iskolák között azonban jelentős különbségek alakultak ki. Kisbárapátiban az elégtelenek száma 2006-ban és 2007-ben is jelentősen meghaladta a térségi átlagot. A bukások száma pedig Somogygyesesen volt kiugróan magas.

A 2004. szeptember 1.-től a tanulók értékelésére vonatkozó jogszabályi változásokat kihasználva a pedagógusok jelentős számban állapítottak meg az 1-4 évfolyamokon felzárkóztatásra szoruló minősítéseket: évfolyamonként 14-24 tanuló kapott ilyen minősítést. Korábban az elégtelenek száma nagyjából megegyezett az évisméltők számával: egy-egy évfolyamon csak 2-3 tanuló kapott elégtelent ezeken az évfolyamokon.

Az általános iskolákra nem jellemző a lemorzsolódás. Az 5-7. évfolyamokról a tanulók a tanév végén sem távoznak, az évfolyamok létszáma viszonylag állandó (lásd korábban 12. sz. tábla).

A középiskola önmagát nem is „elitnek”, nem is „szegregálódónak”, hanem „közepesnek” látja a többi azonos típusú intézményhez képest. A besorolás korrektnek tűnik, mert tanügyi mutatói valóban az átlagosnak megfelelőek. Nem elitképzést folytatnak, hiszen kiemelkedő versenyeredményeik, nyelvvizsgás tanulóik nincsenek, elenyésző a kitűnő tanulók száma. Összességében a középiskola lemorzsolódási, tanulmányi és vizsgaeredményei illetve infrastrukturális ellátottságuk megfelelőnek mondható (lásd még 2.2.4 fejezet).

II. A KÖZOKTATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELEMEI

1. A kistérség közoktatása

A térségben óvodák, általános iskolák, egy középiskola, egy zeneiskola és egy bölcsőde működik. (Egyházi fenntartásban egy óvoda és egy általános iskola, alapítványi fenntartásban művészeti iskola is működik a térségben). A szakszolgálati feladatellátás a tabi általános iskolának, mint többcélú intézménynek feladata. A többcélú kistérségi társulás 2004-ben alakult, jelenleg Tab városa mellett 24 kisméretű település alkotja. A térségi szinten működtetett szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok mellett a kistérségi közoktatás fejlesztése is kiemelt feladata a társulásnak. A kistérségben a hatékonyabb feladatellátás érdekében több intézményfenntartó mikro-társulás is létrejött. A társult települések száma alapján három nagyobb mikrocentrum alakult ki: Tab, Andocs és Törökkoppány. Az elmúlt három év adatai alapján a tanuló illetve gyermek létszám stagnál (8. sz. táblázat). A kistérség településeinek integrációs törekvései kézzel fogható eredményeket hoztak: az egy osztályra jutó átlagos gyermek létszám folyamatosan növekedett, jelenleg 18 fő (az óvodák hasonló adata: 20 gyermek/csoport). A javuló tendencia mellett az iskolák nem lehetnek elégedettek az átlagos kihasználtsági mutatóikkal: amíg az óvodák feltöltöttsége 89%-os, addig az általános iskoláké csak 68% (18. sz. táblázat)

18. sz. táblázat

Összesített adatok az intézmények feltöltöttségéről 2007.

Intézménytípus	Férőhely	Létszám	SNI	Feltöltöttség
Óvodák	442	360	44	89%
Általános iskolák	1472	921	86	68%

Az iskolaépületekben rendelkezésre álló tantermek, és az indított tanulócsoportok száma alapján számított fizikai kihasználtsági mutató elmarad a kívánatostól (19. sz. táblázat).

19. sz. táblázat

Összesített adatok az intézmények fizikai kihasználtságáról 2007.

Intézménytípus	Csoport	Csop. szoba/ osztályterem	Kapacitás
Óvodák	18	19	95%
Általános iskolák	51	73	70%
Középiskola	18	26	69%

Az épületek többsége egyébként felújításra szorul, a tantermek felszereltségét javítani kell, szaktantermek hiányoznak. Az integrációs folyamat tehát nem zárható le, mivel jelentős eltérések tapasztalhatók az egyes intézmények, tagintézmények hatékonysági mutatók között.

Az integrációs törekvések mellett a társulás az oktatás minőségének fejlesztésére is kellő hangsúlyt helyezett. A társulás munkaszervezete az integrációs folyamat szervezése mellett szakmai szolgáltatásokat, pályázatok írását, koordinálását, stratégiai tervezést és folyamatirányítást is végez. Az általuk kezelt stratégiai dokumentumok kellő biztosítékai a közoktatási intézmények közötti hatékony együttműködésnek. Kistérségi szinten Területfejlesztési stratégia, Közoktatási helyzetelemzés, Közoktatási Intézkedési terv, Közoktatási minőségirányítási program alapján folyik a fejlesztő munka. Az iskolák tanulómegtartó képessége megfelelő, az 1-4 évfolyamokon a 25 osztályból 11 összevontan működik. Az 5-8. évfolyamon csak osztott oktatás van.

A partneri igény és elégedettség mérés alapján az intézmények erőssége a szabadidős tevékenység szervezése, a leginkább fejlesztendő területként pedig a fegyelem javítását azonosították. Az intézmények elkötelezettek az új pedagógiai módszerek, eljárások bevezetésére és alkalmazására.

Az aprófalvas kistérség legégetőbb problémái: munkanélküliség, elvándorlás, elszegényedés. A bejárók aránya az általános iskolákban 36%. A közoktatási intézményekben a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek magas száma is jelzi. (A hátrányos helyzetűek aránya meghaladja az egy-harmadot, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényűek aránya pedig a 10% körül alakul.) A kistérségen belül jelentős különbségek alakultak ki, mivel a hátrányos és SNI tanulók elsősorban az Andocsi mikro-körzetben koncentráálódtak.

20. sz. táblázat

SWOT összegzés a kistérségi közoktatási feladatellátásról

<p>Erősségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - együttműködésre nyitott települések, intézmények - Jól működő társulás, mikrocentrumok - eddig is eredményes pályázatok - színvonalas, gyakorlatorientált stratégiai dokumentumok 	<p>Fejlesztendő területek</p> <ul style="list-style-type: none"> - egyértelmű döntések meghozatala a cselekvési programok kapcsán - a helyzetnek megfelelő oktatási programok megvalósítása - pedagógusok bevonása a fejlesztésekbe - elmaradt infrastruktúra
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - az integráció erősíti a pedagógusok szakmai tevékenységét - pályázati támogatások elnyerése 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> - települések egyéb érdekei és a közoktatási integráció egymás ellen ható folyamatokat generál - az aprófalvas település szerkezet miatt túl sok érdeket kell összehangolni - a gyermeklétszám csökkenése

2. A célok

2.1 Jövőkép

A kistérség közoktatási feladatellátását hatékony belső integrációval valósítja meg. Az integráció lehetővé teszi a közel azonos színvonalú infrastrukturális feltételek és finanszírozható intézményrendszer biztosítását a térség közoktatása számára. Az oktatás – nevelés során a pedagógusok korszerű, a tanulók sajátosságaihoz igazodó módszerekkel illetve programok alapján dolgoznak. A nevelés-oktatás minőségét, hatékonyságát és eredményességét kistérségi szintű mérési, értékelési rendszer biztosítja.

A közoktatás fontos eleme lesz a kistérségben a humánerőforrás fejlődésének, a helyi értékek feltárásával és megőrzésével, kapcsolatrendszerének működtetésével hozzá járul a civil közösségek működéséhez.

2.2 Alapelvek a stratégiai célok megvalósításához

A **partneri együttműködés fenntartása** a térség közoktatási rendszerének minden szintjén. Jelenti ez a fenntartók közötti hatékony együttműködést, melynek szervezeti keretei pontosan meghatározottak: társulási tanács és a társulás humán bizottsága kistérségi szinten, illetve a mikro-térségi szinten létrejött társulási megállapodások. A jól szervezett kistérségi közoktatási rendszer az intézmények közötti együttműködés hiányában nem tudná elérni a kívánatos eredményeket. Az intézmények (és a mikro-térségek) együttműködését a társulás munkaszervezete koordinálja.

A közoktatási intézményrendszer hatékony működtetésének alapja **az integráció megvalósítása és folyamatos biztosítása**. Az integráció nem csak a költséghatékonyság feltétele, hanem az oktatás eredményességének, színvonalának növelésére is jelentős hatással bír.

Az oktatás eredményességében mutatkozó jelentős különbségeket **az esélyegyenlőség biztosításával** lehet fokozatosan csökkenteni. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy az integráció egy adott (mikro-térségi vagy kistérségi) szintjén mindenki hozzájuthasson az adottságainak, képességeinek megfelelő színvonalas oktatáshoz, illetve ellátáshoz.

Az aprófalvas, csökkenő lélekszámmal, tanulólétszámmal küszködő települések közoktatási fejlesztésének **kulcskérdése a fenntarthatóság**. Mind az infrastrukturális, mind pedig a humánerőforrásba fektetett beruházások esetében hosszú távra kell tervezni. A közoktatási rendszer feladatellátását (tulajdonképpen feladatmegosztását) és a hozzá kapcsolódó fejlesztéseket a megfelelő szinten kell tervezni majd végrehajtani.

A fejlesztési program megvalósítása feltételezi a **kistérségi szintű minőségirányítás meglétét**, és a folyamatos monitoringot. A létszámadatokat, az eredményességet, az elégedettséget és igényeket mérni és értékelni kell, szükség esetén azonnali beavatkozásokra van szükség.

2.3 Stratégiai célok szerkezete, prioritások

Kistérség közoktatás-fejlesztésének stratégiai céljait alapvetően meghatározzák a kapcsolódó jogszabályok és a kistérség már elfogadott stratégiai dokumentumai. A közoktatásra vonatkozó dokumentumok: Koppány-völgye Kistérség Területfejlesztési Stratégiája, Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás 2007-2013; A Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve 2005-2010. Részletesen a „Keretfeltételek” című fejezet tartalmazza. Ezek a prioritások a következők:

- hatékonyság javítása a csoportok (osztályok) átlag létszámának növelése (megfelelő szinten tartása),
- az oktatás, nevelés minőségének javítása,
- a szakszolgálati feladatok térségi szintű biztosítása.

A kistérség közoktatási rendszerének helyzetéből fakadóan illetve a közoktatási rendszer fejlesztésében eddig elért eredmények alapján **az alábbi stratégiai fejlesztési célokat** kívánja megvalósítani:

1. A közoktatási **intézményrendszer integrációja**, a feladatellátás széleskörű biztosítása érdekében hatékony feladat- és felelősség-megosztás a közoktatási feladatot ellátó intézmények között. Az integráció keretében a mikrocentrumokban bővíteni kell a közoktatási feladatellátást. Az integráció megvalósítása során érvényesíteni szükséges az alábbi szempontokat:
  - o költséghatékonyság biztosítása,
  - o ésszerű feladatmegosztás a kistérség és a mikrocentrum között.
2. Az intézmények által alkalmazott szakmai programok, eljárások bővítése, a pedagógusok által alkalmazott módszertani kultúra fokozatos megújítása, egy szóval **pedagógiai megújulás**. A pedagógiai környezetre jellemző:
  - o A kulcskompetenciák fejlesztése
  - o Befogadó, integráló oktatás
  - o Változatos módszertan
3. Integrált intézményi hálózat infrastrukturális fejlesztése az **inspiráló oktatási környezet** és feltételrendszer kialakítása érdekében. Ez az iskola, óvoda épületek jogszabályi előírásokat is figyelembe vevő bővítését, felújítását és megfelelő felszereléssel történő ellátását jelenti. Az infrastruktúra fejlesztése azokban az integrált intézményekben élvez prioritást, amelyek kulcsszerepet játszanak a mikrotérségi feladatok ellátásában. Ennek megfelelően a beruházások megvalósítása során:
  - o Ott kell megvalósítani elsősorban az infrastruktúra fejlesztését, ahol hosszú távon és megfelelő kapacitással biztosított a közoktatási feladatellátás
  - o Lehetővé kell tenni az informatikai kommunikációs technológia alkalmazását,
  - o Az érintett épületek többfunkciós feladatellátásra is fel kell készíteni (pl. teleház, könyvtár, közösségi tér, stb.)
  - o Az eszközök beszerzése szolgálja az eszközbeszerzési tervek megvalósítását és az új oktatási programok megvalósítását

Stratégiai célok alapján az alábbi részcélokat és feladatokat kell megvalósítani:

1. Intézményi integráció

- Az intézmények racionalizálásával a rendelkezésre álló költségvetési források lehívására, pályázati és jogszabályi feltételeknek megfelelő intézményrendszer biztosítása. A *kiemelt mikrocentrumokban* (Tab, Andocs, Törökkoppány) racionálisan ellátható feladatok körének és mértékének figyelembevételével biztosítani kell az
  - Óvodai ellátást
  - Iskolai ellátást
  - Szakszolgálati ellátást
  - Alapfokú művészeti oktatást
- Jogszabályi feltételeknek megfelelő, hatékony és megfelelő kihasználtsági mutatókkal rendelkező feladatellátás és szervezeti keretek biztosítása. A hatékony feladatellátás szempontjai:
  - Az intézmények kapacitási mutatói (létszám/férőhely) érik el a 80%-ot.
  - Az intézmények fizikai kihasználtsági mutatói (csoportok száma/tantermek száma érik el a 80%-ot.
  - Az átlagos csoport/osztálylétszám folyamatos közelítése a közoktatási törvényben meghatározott átlagléttszámokhoz
  - Az iskolai oktatás szervezésénél törekedni kell a csoportösszevonások megszüntetésére
- Az egycsoportos óvodák, kisiskolák szakmai eredményességének növelése, tagintézményekké történő átszervezésükkel, az informatikai feltételeik javításával, a kistérség és a mikrocentrumok részére a szakmai szolgáltatás ellátásának megszervezése.
- Az alapfokú művészetoktatás kistérségi szintű megszervezése. A mikrocentrumokban legyen biztosítva legalább egy művészeti ág minőségi oktatása.
- Az intézmények integrációján alapuló hatékony munkaerő-gazdálkodás biztosítása, 100%-os szakos ellátottság és speciális szakemberek biztosítása.

2. Pedagógiai megújulás

- Pedagógiai munka megújítása
  - A kompetencia alapú óvodai, iskolai program csomagok alkalmazása
  - A hatékony tanuló megismerési, tanulásszervezési eljárások és módszerek alkalmazására felkészült pedagógusok
  - A kistérség intézményeiben, az intézmények között élénk szakmai műhelymunka folyik (továbbképzés, egymástól tanulás)
  - A pedagógusok alkalmazásánál a törvényben előírt létszámok és képesítési előírások biztosítása
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatása-nevelése az oktatási miniszter által kiadott Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR) alkalmazásával történik
- Az SNI tanulók szervezett és integrált ellátása,

- Háromszintű feladatellátási rendszer hatékony működtetése (megyei, kistérségi, mikrotárségi)
- A befogadó, inkluzív oktatás-nevelés feltételeinek megteremtése a térségben élő valamennyi SNI gyermek számára
- A szakmai szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása valamennyi intézmény, pedagógus és gyermek számára. A feladatok és hatáskörök kistérségi szintű meghatározása és megosztása. Új, intézményesített szervezeti keretek kialakítása a tabi többcélú intézmény keretei között. További szempontok:
  - A kiemelt mikrocentrumok a pedagógusok szakmai műhelymunkájának gyakorlati szinterei legyenek
  - Valamennyi intézmény felkészítése a HHH, a SNI gyermekek integrált nevelésére az óvodától a szakképzésig
  - A kompetencia alapú oktatás és más alternatív módszerek elterjesztése, a belső képzések, az egymástól tanulás szervezésével.
- Kistérségi szakszolgálati rendszer bővítése
  - A képzési kötelezett gyermekek pedagógiai ellátása. Ehhez, ha szükséges utazó szakember biztosítása.
  - A mikrocentrumokban pedagógiai és különösen a gyógypedagógiai, fejlesztő pedagógiai munkáját közvetlenül segítők (asszisztensek) biztosítása
  - Az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, mint intézményegység szakembereinek bővítésével a szakszolgálat feladatellátás teljes körűvé tétele. A rászoruló intézményes felkutatása, nyilvántartása.
  - A korai gondozás biztosítása a születéstől, illetve a sérülés felfedezésének pillanatától
- A kistérségi szintű minőségirányítási program, ennek keretében ugyancsak kistérségi szintű mérési, értékelési rendszer működtetése

3. Infrastruktúra fejlesztése

- Mérsékelni kell az intézményi hátrányokat.
  - Az egyes mikrocentrumok fejlesztése ütemterv alapján történik. Első körben az andocsi mikrocentrum, majd ezt követően a tabi mikrocentrum kiemelt fejlesztésére (bővítés, felújítás) kerülhet sor
  - A mikrokörzetekben a helyben történő szakszolgálati feladatellátás (utazó gyógypedagógussal) feltételeinek megteremtése (fejlesztő szaktermek kialakítása, felszerelése)
  - Az intézményi integrációval párhuzamosan fejleszteni kell az iskola-, óvodabusz hálózatot.
- A kötelező eszköz és felszerelési jegyzék feltételrendszerének megteremtése legkésőbb 2008-ban
- További jogszabályi, építészeti előírások: akadálymentesítés követelményei, udvari játékok szabványossági követelményei, étkező helyiségek ÁNTSZ és HACCP előírásai.

2.4 A fejlesztési célú beavatkozások

1. Integrációs célok megvalósításához:

- o A kiemelt mikrocentrumokról konszenzuson alapuló döntést kell hozni. Az integrációs törekvéseket kistérségi szinten a közoktatás fejlesztési terv alapján kell koordinálni. A mikrocentrumok fejlesztését rangsorolni kell és ennek megvalósítása során fel kell készíteni a négy alapfeladat ellátására (óvoda, iskola, szakszolgálat, művészeti oktatás). Az integrációs folyamatot kistérségi szinten irányítani kell.
- o A közoktatási törvény változásának figyelembevételével a 7-8. évfolyamon a minimális létszám alatt működő intézmények tagiskolává alakítása.
- o Az 5-8 évfolyamon az integrációs folyamat megvalósítása során tartósan és hosszútávon kell biztosítani a legalább 18 fős (ez a jelenlegi kistérségi átlag) osztálylétszámok biztosítását.
- o Az alsó tagozaton összevont osztályokkal működő iskolákat egy feladatellátási helyen integrálni kell, az integrált intézményt a kiemelt mikrocentrumok egyikéhez kell csatolni.
- o Az intézmények (óvoda, iskola) szakmai elszigetelődésének megelőzése érdekében fokozatosan meg kell szüntetni a legkisebb intézmények önállóságát, támogatni kell tagintézménnyé válásukat. A továbbra is önállóan működő intézmények szakmai fejlődését kistérségi szinten megkötött szakmai együttműködési megállapodásokkal kell támogatni.
- o A kiemelt kistérségi mikrocentrumokban az alapfokú művészetoktatást ellátó intézményekkel a hatékony együttműködés megvalósítása érdekében feladatellátási megállapodást kell kötni.
- o Kistérségi munkaerő-gazdálkodási, foglalkoztatási és helyettesítési rendszer (utazó gyógytestnevelő, gyógypedagógus) kiépítése. Az intézményi integráció megvalósulása pedagógus álláshelyek megszüntetését is eredményezhetik. A felszabaduló álláshelyeket a SNI tanulók ellátását segítő, fejlesztő pedagógusok alkalmazására lehet fordítani. A pedagógusok átképzésére külön tervet kell készíteni.
- o A tanulói előrehaladás, ezzel együtt a tanulási utak kistérségi tervezhetősége és biztosítása érdekében meg kell vizsgálni a kistérségi központban 12 évfolyamos egységes iskola kialakításának lehetőségét a jelenleg megyei önkormányzati fenntartásban működő középiskola és a tabi integrált általános iskola összevonásával.

2. Pedagógiai megújulás céljainak megvalósításához

- o Kulcskompetenciák fejlesztésére irányuló oktatási programok, eljárások alkalmazása az intézményekben. Kiemelt feladat a matematikai, az olvasás szövegértési, a pályaválasztási-életviteli, az idegen nyelvi és a szociális

kompetenciák fejlesztése. A partneri kapcsolatokon alapuló, iskolán kívüli tanulási lehetőségek alkalmazása.

- o A pedagógiai kultúra korszerűsítése, új módszertan megismerése érdekében a pedagógusok továbbképzésének célirányos tervezése. A továbbképzési programot kistérségi szinten kell összehangolni. Tapasztalatcserék biztosítása a térségen kívül működő gyakorlatok megismerésére, intézménylátogatások szervezése. Kidolgozott programok biztosítása az intézmények számára. A szükséges taneszközök, tankönyvek, segédletek beszerzése. Kistérségi szakmai munkaközösségek működtetése. A működés feltételeinek megteremtése. A szakmai információáramlás (jó példák) biztosítása kistérségi honlap, bázisintézmények segítségével.
- o A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelése, oktatása, tudásának értékelése a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítésről jelenleg a (11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/D. és 39/E. §) és az oktatási miniszter által kiadott óvodai/iskolai integrációs program alapján kell megszervezni, majd az e területeken az OKM által kiadandó kerettantervek megjelenését követően, azok alapján szükséges végezni.
- o Az SNI tanulók hatékony ellátása a szervezési feladatok többszintű ellátását, a humán erőforrás biztosítását és a tárgyi feltételek megteremtését egyaránt jelenti. Szervezési feladat az utazó gyógypedagógus hálózat kialakítása, helyben történő gyógypedagógiai, logopédiai, gyógytestnevelő ellátás, amely a kistérségi központban működő egységes szakszolgálati intézmény keretében biztosítható. A humán erőforrás biztosítása szakemberek alkalmazását, pedagógusok átképzését és továbbképzését jelenti. A SNI gyermekek lakóhelyhez közeli fejlesztése érdekében jól felszerelt fejlesztő szobát kell kialakítani a mikrocentrumokban.
- o A szakmai szolgáltatás meglévő lehetőségeire építve a szakmai színvonal növelése és a hozzáférhetőség gyakorlatának modernizálása. Kistérségi szinten eddig csak a szakszolgálati feladatok ellátására van együttműködési szerződés, szakmai szolgáltatásokra is ki kell terjeszteni a megállapodást. A szakmai szolgáltatásokat a tabi többcélú intézmény feladatai közé fel kell venni. A mikrocentrumokkal kötött megállapodás alapján a szakmai szolgáltatásnak alapvetően a pedagógiai munka megújítását kell szolgálnia. A szakmai szolgáltató kiemelt feladatai, a mikrotérségekkel, önálló intézményekkel kötendő szakmai együttműködési megállapodás alapján a következők:
  - o Kompetencia alapú programcsomagok intézményi használatba vételének szakmai támogatása
  - o Kistérségi versenyek találkozó programjának összehangolása
  - o Pályaválasztási tevékenységek kistérségi szervezése
  - o Vezetők és pedagógusok továbbképzése, illetve továbbképzésének szervezése
  - o Szakmai műhelyek, munkaközösségek működésének szakmai támogatása, tanácsadás, mentorálás
  - o Kistérségi mérési, értékelési rendszer működésének szakmai támogatása
- o A kistérségi szakszolgálati ellátást továbbra is a tabi többcélú intézmény keretei között működő Egységes Pedagógiai Szakszolgálat fenntartásával kell megvalósítani. A szakszolgálati ellátás keretében a szolgáltató által ellátandó

feladatokat és a mikrocentrumok intézményeiben ellátandó feladatokat kistérségi szintű együttműködési megállapodásban kell tisztázni. Az ellátandó feladatokat (nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, korai fejlesztés és gondozás, továbbtanulás, pályaválasztás) bővíteni kell (gyógytestnevelés). Az utazó logopédus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő hatékony munkájának feltételeit a székhelyen és a mikrocentrumban is meg kell teremteni (infrastrukturális fejlesztés, szakemberek alkalmazása, képzése).

- o Meg kell vizsgálni a kistérség középfokú intézményében annak a lehetőségét, hogy még több, a piaci igényekhez alkalmazkodó, érettségire épülő képzéseket indítsanak.
- o A kistérségen belül a közoktatási intézmények színvonalának folyamatos javítása, működésük összehangolása a kistérségi minőségirányítási program alapján történik. A program végrehajtását folyamatosan értékelni kell.

3. Infrastruktúra fejlesztés céljaihoz:

- o A fejlesztéshez szükséges beruházási forrásokat pályázati forrásokból lehet biztosítani. A pályázatok kiválasztása, elkészítése, megvalósítása kiemelt feladata a kistérségnek. A pályázatok beadásához szükséges feltételeket meg kell teremteni (engedélyezési tervek készítése). A rendelkezésre álló források figyelembevételével kistérségi szinten kell döntéseket hozni a fejlesztésekről. A leghátrányosabb mikrocentrumot (Andocs) kiemelten kell kezelni. Az iskola-, óvodabusz járatokat bővítve, a pedagógiai tevékenységrendszerhez kell igazítani a menetrendet, amelyben a központ elérésére megfelelő menetidőket kell biztosítani.

3. A beavatkozások kapcsolódása a Humán SFP-hez és a régiós közoktatás-fejlesztési stratégiához

A régió társadalmi – gazdasági lesüllyedésének megakadályozásában az iskolarendszer alapvető szerepet játszik, ezért az alap - és középfokú oktatás terén olyan összehangolt pedagógiai szolgáltatási háttér által támogatott, integráltan működő intézményhálózatot indokolt létrehozni, amely biztosítja az azonos infrastruktúrához, a tudáshoz, a pedagógiai szolgáltatásokhoz, szakszolgáltatókhoz való hozzáférést.

Az alapfokú oktatás ellátórendszerével kapcsolatos fejlesztési célokkal és a támasztott alapkritériumokkal koherensen a fejlesztési terv:

- Figyelembe veszi, hogy az óvodások és a tanulók ott kapják meg a magasabb színvonalú oktatást, ahol azt a legközelebbi igénybe tudják venni.
- A prognosztizálható hosszabb távú kihasználtsági mutatók alapján tervezi az infrastruktúra fejlesztését.
- Támogatja a legújabb pedagógiai módszerek és a tudás minden oktatási intézményhez való eljutását, a területi különbségek csökkentését.
- Az infrastruktúra fejlesztése és a szolgáltatások elérhetőségének megteremtésével biztosítja a szükséges erőforrásokhoz való hozzáférés lehetőségét.

- A pedagógiai, szakmai megújulás révén hosszú távú tudást és kompetenciákat eredményez.
- A közösségi döntések által áttekinthető és rugalmasan szervezhető intézményrendszert preferál, amely hozzájárul a régió/kistérség hosszú távú eredményességének megteremtéséhez.

A kistérség elmaradottságának csökkentésére való törekvés, a régiós célokhoz való illeszkedést kívánja meg. A kistérség közoktatása fejlesztésének helyzetelemzésre épülő stratégiai céljai és a tervezett fejlesztési célú beavatkozások az integráció, a pedagógiai megújulás és az infrastrukturális fejlesztés terén a Dél-dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiájához szervesen kapcsolódik.

- Támogatja az óvodafejlesztést, hogy intézményegység, vagy tagintézmény működtetésével minden kisgyermek számára, lehetőleg a lakóhelyén legyen biztosítva az óvodai nevelés, különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi óvodáztatására.
- Ösztönzi a társulási megállapodások alapján, közösen fenntartott tagiskolákkal (tagintézményekkel) rendelkező intézmények kialakítását, pedagógiai programjaik összehangolását, a szükséges szervezetfejlesztést.
- Meghatározza azokat a szakmai és működtetési kritériumokat, amelyek alapján rangsorolható azoknak az intézményeknek az infrastrukturális fejlesztése, amelyek közép és hosszútávon szolgálják a közoktatási feladatellátást.
- Előírja az intézményi feladatellátáshoz szükséges felszereltségek biztosítását és az intézmények (óvoda, iskola) típusára előírt szabványoknak megfelelő fejlesztését.
- Támogatja a több feladat ellátására is alkalmas mikro-centrumok infrastrukturális fejlesztését.
- Kistérségi szinten tervezi a pedagógusok közös foglalkoztatási, helyettesítési rendszerének kiépítését a felszabaduló álláshelyeken lévő pedagógusok átképzését, ágazaton belüli foglalkoztatását.
- Kiemelten kezeli
  - a kompetencia alapú oktatási programcsomagok felhasználásának kistérségi szintű kiterjesztését az alapfokú intézményekben
  - a hatékony tanulásszervezési eljárások és módszerek minél szélesebb körű elterjesztését
  - az együttnevelést megvalósító iskolafejlesztési programok elterjesztését.
- Ajánlja a szakképzés munkaerőpiachoz történő alkalmazkodását.
- Tervezi a kistérségi pedagógiai szakmai szolgáltatási rendszer kialakítását.
- Megerősíti és kiegészíti az egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény szerepét.

A fejlesztési célú beavatkozások előrevetítik a kistérségi alapon, hatékonyan szervezett, integrált, mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító alap- és középfokú oktatási rendszer kialakulását és gazdaságos működtetését, melyben a tanulók számára mind tartalmi, mind fizikai értelemben elérhetővé válnak a korszerű oktatási szolgáltatások.

A tervezett kistérségi/mikrotérségi tevékenység illeszkedik a regionális operatív programokhoz.

III. KISTÉRSÉGI KÖZOKTATÁSI TERV 2007-2013 (2015)

1. Keretfeltételek

1.1 Oktatáspolitikai követelmények

A kistérség közoktatás-fejlesztési programja kapcsolódik az átfogó oktatáspolitikai célokhoz és fejlesztési prioritásokhoz, amelyeket az alábbi dokumentumok rögzítenek.

1.1.1 OM középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia

Kiemelt céljai a minőség és a versenyképesség megteremtése, a társadalmi kohézió erősítése és az oktatási rendszer gazdasági és társadalmi nyitottságának biztosítása.

- Az élethossziglan tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén.
- Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése.
- Az oktatás minőségének fejlesztése.
- A pedagógus szakma fejlődésének támogatása.
- Az információ és kommunikációs technológiák alkalmazásának fejlesztése.
- Az oktatás tárgyi feltételeinek javítása.
- A közoktatás költséghatékonyságának és irányításának javítása.

1.1.2 A 2006-os és 2007-es törvényi változások a közoktatásban megteremtik a stratégia megvalósításának jogi hátterét

- Az oktatási törvény nem állít korlátot alanyi oldalról az iskolalétesítés és fenntartás elé, amennyiben az megfelel a követelményeknek (3.§ (2)).
- Társulási megállapodás alapján a többcélú kistérségi társulás a fenntartásában lévő közoktatási intézmények tekintetében munkaerő-gazdálkodási rendszert működtethet. (16.§ (7))
- A fejlesztő foglalkoztatásra szoruló gyermekek/tanulók ellátása a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg (33. §. (11)).
- Kibővíti a nevelési tanácsadás feladatait (35.§. (4)).
- Támogatja a közoktatás feladatainak kistérségi megszervezését (89/A.§.)
- A fenntartó 2008. szeptember 1.-től köteles gondoskodni a HHH gyermekek óvodai ellátásáról három éves koruktól (132.§. (6)).
- A nyolc évfolyamnál kevesebb évfolyammal működő iskolák további működtetéséhez kapcsolódó rendelkezések (133.§. (3-4)).

1.1.3 A Humán Közszolgáltatások Stratégiai Fejlesztési Programja

A Humán SFP hosszú távú stratégiai célja az oktatás egészére vonatkozóan meghatározza, hogy mindenki számára elérhető, magas szolgáltatási minőséget biztosító, a gazdaság fejlődéséhez alkalmazkodó, azzal rugalmas kapcsolatot fenntartó, gazdaságosan működő oktatási ellátórendszer épüljön ki. A stratégiai program fejlesztési céljai:

- Humán szolgáltatások színvonalának (minőségének) fejlesztése.
- Humán szolgáltatások elérhetőségének javítása, az igénybe vevők számának növelése, a hozzáférés javításával és a hozzáférési esélyek kiegyenlítésével.
- Humán közszolgáltatások fenntartható és hatékony térségi rendszerének megszervezése.

A minőség, az elérhetőség és a fenntarthatósághoz kapcsolódó területi specifikumok:

- A pedagógiai szolgáltatások és szakszolgálatok közelebb kerülnek a felhasználókhoz.
- Kistérségi szinten tervezett intézményfenntartás és fejlesztés, amely a tagintézmények és a lakosság számára előre látható és befolyásolható módon változik.
- Az infrastruktúra és a szolgáltatások elérhetősége terén teljes lefedettség valósul meg.
- Biztosítja a humánerőforrás – fejlesztés megvalósítását és az egyenletes munkaerő – ellátást a megfelelő létszám, a végzettségi kritériumok és a helyettesítés vonatkozásában.

1.1.4 Dél-dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013

A regionális közoktatási fejlesztési stratégiai a gazdasági, társadalmi, településszerkezeti, intézményhálózati és demográfiai jellemzők alapján a stratégiai célokat a **minőség**, az **eredményesség**, a **hatékonyság** és az **esélyegyenlőség** biztosításának figyelembe vételével határozza meg:

- Hatékonyan szervezett, eredményes neveléshez – oktatáshoz való hozzáférés mindenki számára, különös tekintettel a kistelepülések, aprófalvak gyermekeire, tanulóira.
- Az oktatási infrastruktúra fejlesztése a régió egészében, különös tekintettel a mikro – térségi központokra.
- Közoktatási humánerőforrás fejlesztés a közoktatás – irányítás és a pedagógiai feladatok ellátása terén.
- Az egész életen át tartó tanulást megalapozó és lehetővé tévő intézményi programok elterjesztésének támogatása, ezt támogató intézményi programok, innovációk fejlesztése.
- A szegregáció csökkentése, az együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése és folyamatos fejlesztése.
- A munkaerőpiac jellemzőinek megfelelő szakképzési rendszer kialakítása a rendelkezésre álló intézményi kapacitások kihasználásával.
- Korszerű, hatékony és eredményes pedagógiai szakszolgálat és pedagógiai szakmai szolgáltatások biztosítása valamennyi tanulónak és a nevelési – oktatási intézménynek.

1.2 Fejlesztési források körvonalai

1.2.1 Az ÚMFT operatív programjai

DDOP-2007-3.1.2./2F Integrált kis és – mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztése.

A támogatás célja: A közoktatási feladatellátás intézményintegráción alapuló infrastrukturális fejlesztése, célirányos támogatása a közoktatási reformfolyamatoknak és a 21. század iskolája zászlóshajó programnak megfelelően a minőségi oktatás

megteremtéséhez szükséges feltételek biztosítása érdekében. Kapcsolódó egyéb programok:

- **Megújuló iskola:** modernizáció, épületek felújítása
- **Befogadó iskola:** a pedagógiai kultúra modernizációja, a kompetencia alapú oktatás és a korszerű pedagógiai módszerek elterjedésének támogatása, integráció.
- **Intelligens iskola:** eszközei fejlesztések, amelyek a pedagógiai, módszertani reformot támogató infrastruktúra létrehozását is megalapozzák.
- **Koppány – völgye Többcélú Kistérségi Társulás fejlesztési programja:** a kistérség felzárkózásának elősegítése, gazdaságának új növekedési pályára állításával, a humán erőforrás fejlesztésével, a kistérség belső kohéziójának megteremtésével.

A közoktatási intézmény-felújítást megvalósító programoknál követelmény a – **21. századi, befogadó iskola** korszerű környezetének megteremtése mellett – a Társadalmi Megújulás Operatív Programban megfogalmazottak szerinti tartalomfejlesztés. Alapvető kritérium, hogy egyetlen felújítás, infrastrukturális fejlesztés sem történhet meg a hozzákapcsolódó tartalomfejlesztés nélkül. A tartalomfejlesztés („szolgáltatói kosár”) kötelező elemei: a kompetencia fejlesztő programok taneszközei, tankönyvei, értékelő eszközei; jó gyakorlatok kötelező átvétele, adaptálása; a szakmai fejlesztésekhez kapcsolódó képzések, pedagógusok, vezetők részére; mentorálás, tanácsadói szolgáltatás.

1.2.2 Megyei és egyéb források

A Somogy Megyei Közoktatási Közalapítvány minden évben pályázatokat ír ki a megyében működő közoktatási intézmények részére. A támogatások célrendszere a megye közoktatásának tartalmi, szervezeti modernizációját támogatja, sok ponton illeszkedik a stratégiában megfogalmazott célokhoz.

Országos ágazati pályázatok: Oktatásért Közalapítvány, Tempus Közalapítvány

1.2.3 Esélyegyenlőség: halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyerekek

Útravaló Ösztöndíjprogram: célja a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének elősegítése. (Út a középiskolába, Út az érettségizéshez, Út a szakmához, Út a tudományhoz alprogramok)

Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány: célja a fogyatékos gyermekek, tanulók ellátásában közreműködő intézményrendszer fejlesztése, pedagógiai programok, megoldások, eljárások kifejlesztése.

Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja: célja a hátrányos helyzetű tehetséges nyolcadik osztályos tanulók segítése.

Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programja: halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek kollégiumi támogatása.

2. Szakmai megújulás a kistérségben:

2.1 Eredményesség a szakmai fejlesztési pályázatokban

A kistérségi társulás Munkaszervezete eredményes pályázati tevékenységet végez. Feltárja a pályázati lehetőségeket, és a fenntartók, intézmények figyelmébe ajánlja, térségi szintű pályázatokat ír, illetve koordinál. A kistérség támogatást kapott a többcélú kistérségi társulások megalakulásának ösztönzését szolgáló „modellkísérlet” megvalósítására. A Munkaszervezet (valamennyi intézmény vonatkozásában) benyújtott pályázatán 1 millió Ft-ot nyert 2007-ben a szakmai szolgáltatás továbbfejlesztésére, a pedagógiai szakmai munka színvonalának emelésére. Ugyancsak ebben az évben a DDRMK pályázatán 3 évre a tanórán kívüli szakmai, pedagógiai munka végzésére egy álláshelyhez jutott a kistérség. (Szocializációs mentortanárt alkalmaznak a támogatáson elnyert pénzzel.)

Az intézmények többnyire a fenntartóval együttműködve nyújtottak be pályázatokat. Az elnyert pályázati forrásokat elsősorban az oktatás infrastruktúrájának fejlesztésére, taneszközök és szakmai felszerelések beszerzésre fordították.

Szakmai, pedagógiai fejlesztésre nyert el pályázati támogatást Andocs, és Törökkoppány. Andocsra a pedagógiai program és a minőségirányítási program elkészítését, Törökkoppányban e-tananyag fejlesztését oldották meg a támogatásból.

2.2 A pedagógiai munka megújításának szükségessége és lehetséges irányai a kistérség iskoláiban

A fejlesztési programra a forráshiány, az egyre nehezebben finanszírozható szétaprózott intézményrendszer mellett az alábbi jelenségek miatt is szükség van:

A gyermekek, tanulók társadalmi helyzete, szociokulturális körülményei és az ebből fakadó hátrányok kompenzálása az óvodai és az iskolai ellátás feladata. A hátrányos helyzetű tanulók 40%-ot elérő, a SNI és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók 10%-ot elérő aránya az óvodáktól és az iskoláktól speciális pedagógiai eljárásokat kíván. A jelenleg alkalmazott pedagógiai módszerek, eljárások sajnos kevés eredményt hoznak. A tanulói motiváció alacsony, a tanórai fegyelem javításra szorul. A különböző eredményességi mutatók között ugyan vannak biztatóak is (verseny eredmények, felvételi adatok), de a hátrányokkal érkezők felzárkóztatása kevés eredménnyel jár. Erre hívják fel a figyelmet a kompetencia mérések eredményei, amelyek néhány kivételtől eltekintve jelentősen elmaradnak az átlagtól.

A kistérség közoktatás-fejlesztési programjának kulcsa, hogy milyen mértékben sikerül a fejlesztési programokba bevonni a pedagógusokat. Ez csak folyamatos szakmai kommunikációval, és a partneri együttműködés figyelembevételével lehetséges. Általánossá kell válnia az értékelő esetszemináriumoknak, a problémamegoldó fórumoknak, a hospitálásra épülő együttműködésnek. A fejlesztési programban kiemelkedő eredményeket elérő kollégákat mind anyagi, mind pedig erkölcsi elismerésben kell részesíteni. Ennek kapcsán a pedagógusok teljesítményértékelését is a szakmai megújulás szolgálatába kell állítani.

A hatékony pedagógiai munka szervezeti kereteit, hátterét a kistérségi közoktatás-fejlesztési terv pontosan meghatározza. Ezek célirányos felhasználása a kiemelkedő egyéni teljesítmények mellett a jó csapatmunkát is feltételezi. Az eredményes csapatmunka pedig csak magas színvonalú vezetői munkával, valamint jól szervezett, együttműködésre képes, korszerű szakmai, pedagógiai kultúrával rendelkező pedagógus közösségekkel képzelhető el. A szétaprózott kistérségben ennek megoldása komoly kihívás. Az informatikai háttér biztosítása, ennek használatára történő felkészítés, a térségen belüli mobilizáció feltételeinek biztosítása mellett az intézményi integrációs folyamatok továbbvitele is garancia lehet sikerre.

A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, a tehetséges tanulók hatékony fejlesztése egyaránt megoldandó feladat. Integrált nevelésük új módszereket, célirányos (Integrált Pedagógiai Rendszer) és éppen ezért hatékonyabb szakmai programok alkalmazását és elterjesztését feltételezi.

A kompetenciák fejlesztését szolgáló pedagógiai tevékenységek között szerepelnie kell a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző, a tanulási motivációt erősítő és fenntartó, a kommunikációs képességeket fejlesztő, a közösségfejlesztő, közösségépítő, az előítéletek kezelését szolgáló programoknak. A kulcskompetenciák közül előtérbe kell helyezni a matematikai, olvasás, szövegértési, a pályaválasztási szociális kompetenciákat. Ezek fejlesztése csak egységes ráhatás eredményeként képzelhető el: minden foglalkozáson, minden tanórán és a szabadidős tevékenység során kiemelt célként kell kezelni. A pedagógusok által alkalmazott módszerek között meg kell jelennie az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezésnek, a kooperatív és projektmódszereknek, a drámapedagógiának. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek hatékonyabbak lehetnek a civil szervezetekkel való együttműködés, és a művészeti oktatás mikrocentrumokba történő megszervezése kapcsán.

A jogszabályi változásoknak megfelelően 2008. szeptember elsejétől fokozatosan be kell vezetni a nem szakrendszerű oktatást az 5-6. évfolyamon. Az ebben rejlő pedagógiai előnyöket a fejlesztési program szolgálatába kell állítani.

A fentiekben kifejtett fejlesztési irányok az intézményeken belül kell, hogy hassanak. Természetesen ezen eljárások eredményessége a kistérség által ellátott szakszolgálati feladatellátás bővítésével, a szakmai szolgáltatás támogató közreműködésével, és a folyamatok eredményességét folyamatosan figyelemmel kísérő társulási munkaszervezettel, együttműködő fenntartókkal lehetséges.

Középiskola

A kistérség középfokú iskolájában a pedagógiai munka megújítását legfőképpen a következő két tényező indokolja:

- a bukások igen magas száma (különösen a szakiskolai tagozaton)
- az érettségit adó iskolatípusból a felsőoktatásban továbbtanulók arányának az országos átlaghoz viszonyítva igen alacsony aránya.

Tekintettel arra, hogy a Rudnay Gyula Középiskola, Szakiskola és Kollégium ún. összetett közoktatási intézmény, kiváló lehetőség adódik a komprehenzivitás megvalósítására, komprehenzív iskola kialakítására. A mindennapi pedagógiai munkában törekedni kell a heterogén csoportösszetételek kialakítására, illetve megtartására. Ennek a

törekvésnek nemcsak a tanulók osztályba-sorolásánál kell jelentkeznie, hanem az osztályokon belül az egyes munkafolyamatokban, a csoportmunka, a tanulói együttműködések alkalmával is. Az iskolában minden részmozzanat, minden pedagógiai elem a gyerekek sokoldalú fejlődését kell, hogy szolgálja. Mindenkit a saját bázisán kell a lehető legmagasabbra eljuttatni színvonalas pedagógiai differenciálás útján.

Meg kell szüntetni - akár a pedagógiai program átdolgozása révén is – a képzési zsákutcákat. A középiskolában – a még oly gondos tanári munka ellenére is – lemaradókat lehetőleg évvesztés nélkül a szakiskola felé kell irányítani, a szakiskolai képzésben kiemelkedően jól teljesítőket – szintén idővesztés nélkül – az érettségi vizsgával záruló tagozatra kell átirányítani.

A helytelen, tartós munkanélküliséghez vezető pályaválasztás elkerülése érdekében – más kistérségek középiskoláinak bevonásával, akár a velük történő megállapodások megkötésével - jelentősen megerősíteni szükséges a pályorientációs tevékenységet a tanórai és a tanórán kívüli keretek között egyaránt. Az iskolában végzetek munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében szükséges az idegen nyelv oktatásának kiterjesztése a teljes szakiskolai tagozatra.

A felsőoktatási felvételi arányok javítása hatékony, egyénre szabott tehetséggondozó foglalkozások beállításával érhető el.

Indokolt az iskola menedzsmentjének egy, a hátrányos helyzetű tanulókat befogadó intézmények vezetőinek kiírt szakirányú továbbképzést elvégezni. Ennek keretében szerteágazó munkájukhoz jól használható jogi, tanügyi, didaktikai kommunikációs ismeretekhez juthatnak.

A pedagógusok hét évenként kötelező 120 órás továbbképzéseinek tervezésekor a kompetencia-alapú oktatásra, a HH és a HHH fiatalok integrációjára felkészítő tanfolyamokat kell preferálni.

2.3 Javaslatok a pedagógiai munka megújításában résztvevő lehetséges partnerekre és tevékenységekre: szakszolgálat, szakmai szolgáltatás

A közoktatásról szóló törvény 2007. évi módosítása az „Egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény” feladatkörének bővítését teszi lehetővé. E szerint ezek az intézmények az utazó szakember hálózat működtetésével valamennyi SNI tanuló nevelésében, fejlesztésében részt vállalhatnak. A jogszabály által megszabott módon, a szakszolgálat keretében működtethető a családsegítő szolgálat és az iskola-egészségügyi ellátás is. Megfontolásra érdemes, hogy a kistérségben is ezt a szervezeti formát alakítsák ki.

Tabon az Általános Iskola keretén belül működő Szakszolgálat jogi helyzetét tisztázni szükséges. Jelenleg vezetője munkaközösség-vezető beosztásban dolgozik.

A szakszolgálat dolgozóinak számát – a feladat összetettségének megfelelően – utazó gyógypedagógussal, logopédussal, fejlesztő pedagógussal, gyógytestnevelővel és a munkát segítő adminisztrátorral szükséges bővíteni ahhoz, hogy a kistérség egészére vonatkozóan el tudja látni a feladatát. Az utazó szakemberek egyben a szakmai innováció ösztönzői, a legújabb módszerek terjesztői is lehetnek.

A szakmai szolgáltatás hatékonyságának javítása kulcskérdés a kistérség pedagógiai munkájának megújításában. A pedagógusok továbbképzésének átgondolt szervezésével a pedagógus kompetenciák bővítése, az intézmények közti műhelymunka hasznosítása, a személyi erőforrások kistérségi szintű hasznosítása válik lehetővé.

A szakmai szolgáltatás feladatait a társulás munkaszervezetétől célszerű lenne intézményegységként áthelyezni a tabi többcélú intézmény keretei közé, ahol feladatait önálló szakmai hatáskörrel és felelőséggel végezné, esetenként együttműködve régió belüli vagy kívüli más szakmai szolgáltató szervezetekkel. Az így létrehozott intézményegység a kistérség közoktatás-fejlesztési programjának értékelésében, az innovációs lehetőségek felkutatásában, az azokhoz való kapcsolódásban is kulcsszerepet játszhat. A kistérség közös szakmai problémáit és az itt élő pedagógusok igényeit ismerve, a képző szakemberekre, a szakértőkre fordítható anyagi források jobb kihasználásában is fontos feladatokat oldhatnak meg.

2.4 A közoktatási feladatellátás minőségirányítása

A kistérség rendelkezik kistérségi szintű minőségirányítási programmal. (Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Minőségirányítási Program 2007.) Ebben a kistérség megfogalmazta minőségpolitikáját, ehhez kapcsolódóan a térségben zajló közoktatási feladatellátás minőségi teljesítéséhez érvényesítendő minőségelveket.

A kistérség minőségcéljai:

- A közoktatási rendszer jogszerű, törvényes, költség hatékony, racionális működtetése
- Közoktatási közszolgáltatás minőségelvű fejlesztése, partnerközpontú működtetése
- Nyitott tanulási környezet megteremtése, az egyéni önmegvalósításhoz szükséges ismeretek, készségek elsajátításának biztosításával
- A pedagógiai kultúra korszerűsítése
- A kistérségi szintű oktatásirányítás hatékonyságának növelése
- Pályaorientációs tevékenységek erősítése
- A hátrányos helyzet kompenzálása, az esélyegyenlőség biztosítása a helyi rendszerben
- A folyamatos fejlődés biztosítása a rendszer egészében az ellenőrzési/önellenőrzési és az értékelési/önértékelési rendszer működtetésével

A minőségcélokhoz feladatok, sikerkritériumok, indikátorok és határidők tartoznak. A minőségirányítási program tartalmazza továbbá az információáramlás rendjét, mind a társulási tanács, mind pedig a munkaszervezet és az intézmények vonatkozásában. Felsorolja az együttműködő partnereket, a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, a dokumentálás módját. Kitér a szervezési, tervezési feladatok megosztására, ajánlást tesz és összehangolja az ellenőrzéssel, értékeléssel kapcsolatos fenntartói feladatokra. A kistérségi minőségirányítási program megvalósításában, továbbá annak értékelésében meghatározó szerepe van a munkaszervezetnek.

2.5 Közös irányelvek a külső értékelések számára (fenntartói értékelés)

Az elfogadott kistérségi szintű minőségirányítási program nemcsak elveket fogalmaz meg a fenntartói értékelés számára, hanem konkrét javaslatokat tartalmaz a fenntartói értékelés szakszerű és célirányos megvalósításához. Az említett dokumentum részeként a kistérség rendelkezik a törvényességi, pénzügyi és szakmai ellenőrzési programmal. A program az ellenőrzés tartalmát, módszerét, időpontját és érintettjeit egyaránt tartalmazza. Az ellenőrzésekhez kapcsolódóan a javasolt értékelési szempontok a következők:

- Tanulási eredményesség
- A fenntartói elvárások teljesülésének értékelése
- Az intézményvezető (vezetés) munkájának értékelése. A vezetők teljesítmény értékelése
- A működés hatékonysága
- Az intézményi fejlődés, a fejlesztési terv megvalósulása, eredményei

A kistérség közoktatás-fejlesztési tervének sikere leginkább a felzárkóztatás hatékonyságán, eredményességén múlik. Ennek megítéléséhez az országos kompetenciamérések eredményei megfelelő adatokat szolgáltatnak. A felzárkóztatás szempontjából legfontosabb cél a minimális szint alatt teljesítő tanulók arányának csökkentése. A kapott eredmények elemzése, a következtetések levonása tehát nem csak intézményi, hanem kistérségi szintű feladat is. A kistérség minőségirányítási programja megfelelően szabályozza ezt a folyamatot. Az országos kompetenciamérés eredményeit az intézményfenntartók megküldik a munkaszervezet vezetőjének elemzés és összehasonlítás céljából. Amennyiben a mérések eredménye elmarad a központilag meghatározott minimumtól, illetve nem csökken a minimum alatt teljesítők aránya a társulás segítséget nyújt az intézkedési terve(ek) elkészítéséhez, szükség esetén igénybe veszi szakmai szolgáltató és/vagy szakértő segítségét.

2.6 Közös irányelvek a kistérségi minőségbiztosítás számára

A kistérség intézményei többségében a Comenius I. partnerközpontú közoktatási minőségbiztosítási rendszer elemeit építették be saját gyakorlatukba. Ennek megfelelően rendszeresen felméri a tanulók, szülők, pedagógusok, fenntartók igényét és elégedettségét. A kistérségi minőségirányítási program megfogalmazza azokat a közös irányelveket, amelyek a partnerközpontú működés alapjait jelentik a kistérségben:

- Minőségfejlesztési rendszer működtetése során a PDCA ciklus megvalósítása a mikro-társulások és az intézmények szintjén egyaránt
- Partneri igény-és elégedettség mérés megvalósítása intézményi és társulási szinten.
- Partnerek bevonása az őket érintő döntések előkészítésbe.
- Partnerek azonosítása, a kommunikáció rendszerének kidolgozása, folyamatának szabályozása. Ennek keretében a térségi oktatási honlap elkészítése, karbantartása.

3. Építészeti és műszaki fejlesztések, berendezések, járművek

Az infrastrukturális fejlesztéseknél kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbiak érvényesítésére:

- 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet 7. melléklet – kötelező minimális eszköz- és felszerelési jegyzék, teljesítés 2008-ig kötelező eszközök és helyiségek megléte
- 19/2002. (V.8.) OM rendelet az épületekre vonatkozó építészeti – műszaki feltételek

3.1 Bölcsődei és óvodai fejlesztések

Az óvodák fejlesztésénél, bővítésénél figyelembe kell venni, hogy a gyereklétszám hosszú távon – központi helyzeténél fogva – elsősorban Tabon és Andocson biztosítható. Andocsi óvoda épületének hiányosságai miatt itt sürgetőbb lehet az infrastrukturális bővítés: fejlesztő szoba, étkező, tornaszoba is hiányzik. Rövidtávon a jó kihasználtsági mutatókkal rendelkező óvodákat fel kell újítani.

A fejlesztő szobákat a 11/1994 (VI.8.) MKM. rendelet 7. sz. melléklete alapján fel kell szerelni a következő berendezési tárgyakkal:

- tanulási képességeket fejlesztő eszközök
- tükör
- asztal
- egy gyermek és egy felnőtt szék
- szőnyeg

Mivel a 2007/08-as nevelési évre vonatkozó óvodáztatási adatok alapján a kistérség óvodás korú gyermekeinek közel negyede (24,72%) az Andocs központú mikro-közzeti társulás óvodáiba jár (Andocs székhely-óvoda, Nágocs, Zics, Karád telephely-óvodák), javasolt Andocs mikrocentrum kiemelt fejlesztése: óvoda-felújítás, székhelyen szükség szerint férőhelybővítés. Hasonló a helyzet a törökkoppányi óvodában is (korszerűsítés, szükség esetén bővítés).

A stratégiai célok között említett integráció (az önálló óvodák mikrocentrumokba történő beemelés) érdekében szükséges lehet még Tab majdani székhely-óvoda felújítása, esetleges bővítése is. (Somogygye, Kapoly és Bábonygye tart fenn önállóan óvodát, valamennyien a Tab központú mikroközzet részei.)

3.2 Általános iskolai fejlesztések

A stratégiai célok között szerepel az intézmények közötti integráció, melynek iránya elsősorban a kiemelt mikrocentrumok fejlesztésére, bővítésére (Tab, Andocs, Törökkoppány) hívja fel a figyelmet. A tanulói összetétel miatt a létrehozandó valamennyi iskola-centrumban is egy-egy fejlesztő szobát célszerű kialakítani a logopédus és a fejlesztő pedagógus hatékony és eredményes munkavégzése érdekében. A fejlesztő szobákat a 11/1994 (VI.8.) MKM. rendelet 7. sz. melléklete alapján az óvodáknál részletezett berendezési tárgyakkal kell felszerelni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiemelkedően magas aránya miatt a leghátrányosabb mikrocentrum, Andocs közoktatási intézményeinek műszaki és

infrastrukturális fejlesztése különösen indokolt. Az integrációs folyamat eredményeként növekedni fog a tanulólétszám és erre is fel kell készíteni az iskola épületét: két új tanteremet és egy tornateremet kell építeni, szertárt, orvosi szobát kialakítani. Az átalakítások eredményeként a meglévő helyiségek funkciójának módosításával egy könyvtár szobát is ki lehet alakítani.

Törökkoppányban az Általános Iskola világításának korszerűsítése, a tornaterem, színpad felújítása a legfontosabb feladat.

A fejlesztések során tekintettel kell lenni, az akadálymentesítésre, a környezetbarát műszaki megoldásokra, az energiatakarékosságra, és az IKT eszközök használatának műszaki előkészítésére.

3.3 Közéiskolai, szakközéiskolai, kollégiumi fejlesztések

A munkanélküliség, különösképpen a pályakezdő munkanélüliek arányának csökkentése érdekében meg kell vizsgálni, hogy a kistérség középfokú oktatási intézményében mely piaci igényekhez alkalmazkodó szakképzések bevezetése indokolt.

Az új Országos Képzési Jegyzéknek megfelelő, a Térségi Integrált Szakképző Központ többi iskolájával egyeztetett szakképzések tárgyi feltételeit (eszközök, gépek beszerzések) feltételeit meg kell teremteni.

4. Tervezői állásfoglalás, javaslatok az intézménystruktúrára és a szakmai fejlesztésekre vonatkozóan

A kistérség közoktatás-fejlesztési programja csak külső pályázati források bevonásával valósítható meg. A térség sajátos helyzete, a pályázati kiírások és célirányos normatív támogatások feltételrendszere egyértelmű irányt és keretet szab a kialakítandó intézményrendszernek és a fejlesztési programnak.

A térségben a közoktatási feladatellátást biztosító intézményfenntartó mikro-térségek a feladatellátás alapegységének tekinthetők. Javaslatunk szerint Tab, Andocs és Törökkoppány lehetnek azok a kiemelt mikro-térségi centrumok, ahol az óvodai, iskolai, művészeti és szakszolgálati feladatellátás, a belső szakmai megújulás helyi központjait ki lehet alakítani.

Az óvodák közötti integráció célja, hogy az egy csoportos óvodák szakmai elszigetelődése megszűnjön. Az óvodák (bölcsőde) tagintézménnyé szervezésének javasolt irányai:

- Kapoly → Tabi központú mikrokörzet
- Tabi bölcsőde → Tabi központú mikrokörzet
- Kisbárapáti → Andocs központú mikrokörzet
- Bedegkér, Kánya, Tengőd → Tabi központú mikrokörzet

Történjen meg a közoktatási törvény előírásainak megfelelően a nyolcnál kevesebb évfolyammal működő intézmények (Kánya, Bedegkér, Somogygyes), illetve a 7-8. évfolyamon alacsony (az osztály létszáma nem éri el a 15 főt) létszámmal működő intézmények integrálása a mikrocentrumokba. Az intézmények közötti integrációs

folyamatok részeként a csoportösszevonásokat és a stabil tanulólétszám kialakítását az alábbiak szerint célszerű elvégezni:

- Bedegkér, Somogyegres (már most a Tabi mikrokörzet tagja), Kánya 1-4 évfolyamos osztályainak integrálása Tengőd telephelyre a Tabi mikro-körzetbe a Tabi iskola tagintézményeként. Így a tagintézményben az 1-4 évfolyamon 20 feletti átlagléttszámokkal és megfelelő szakmai feltételek mellett lehetne oktatni.
- Somogyeggyes tagintézménnyé alakítása Tab vonatkozásában. (2008. január 1.-től a Tabi mikrokörzet tagja). Így a jogszabályi előírásoknak megfelelően fog működni az intézmény, de az 1-4. évfolyamon az összevonást csak az intézmény megszüntetésével és a tanulók Tabra történő átírányításával lehet elérni.
- Nágocs felsős tanulói közül legalább a 7-8. évfolyam Andocsra irányítása szükséges. Helyben legfeljebb az 1-6. évfolyam indítása javasolt.
- A bejáráshoz iskolabusz járat biztosítására van szükség.

A mikrocentrumokban a művészeti oktatás feladatainak ellátását részben a Tabi Zeneiskola, részben az alapítványi fenntartásban működő Karádi Művészeti Iskolával kötött feladatellátási megállapodás alapján lehet biztosítani. A feladatellátási megállapodásban tisztázni kell a helyben történő feladatellátás feltételeit, és a művészeti iskola szerepét a mikrocentrum pedagógiai tevékenységében és a helyi, civil életében. A művészeti oktatást ennek keretében klasszikus zene, népzene és néptánc tanszakokon lehet biztosítani. A mikrocentrumokban a helyben történő néptánc oktatás feltételeit előzetesen biztosítani kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében az intézmények vezessék be és alkalmazzák az oktatási miniszter által kiadott integrált pedagógiai rendszert. A kapcsolódó adatszolgáltatást és az integrációs normatívára való jogosultság megállapítását mikrotérségi szinten kell megszervezni. Az iskoláknak, óvodáknak az adatszolgáltatásban érintett szülőket tájékoztatni kell, és a megfelelő együttműködési fórumokon meg kell nyerni őket a közös pedagógiai célra. Az IPR alkalmazása során szoros partneri kapcsolatokat kialakítására kell törekedni. Alkalmazni kell a programhoz kapcsolódó önértékelési rendszert.

A felzárkóztatás és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében javasolt a szakszolgálati rendszer fejlesztése. Törekedni kell a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint minden SNI gyermek minél korábbi óvodáztatására. Biztosítani kell a korai fejlesztés és gondozás feltételeit. A szakemberek és a technikai feltételek, helyiségek biztosításával valamennyi óvodát és iskolát alkalmassá kell tenni a hátrányos helyzetű és SNI gyermekek integrált nevelésére, oktatására, fejlesztésére. Ezért javasoljuk az iskola és óvoda centrumokban 1-1 fejlesztő szoba kialakítását, amelyben zavartalan körülmények között tud felváltva dolgozni a logopédus és a fejlesztő pedagógus.

A SNI gyermekek felkutatása, kistérségen belüli nyilvántartása, ellátásuk egységes tervezése, vizsgálataik és kontrollvizsgálataik nyomon követése érdekében célszerű a megfelelő feladat- és hatáskörök (kistérségi szintű) biztosítása a kistérség szakszolgálati intézményegységénél. Az említett intézményegység dolgozzon ki akciótervet a hátrányos helyzetű tanulók lemorzsolódásának megakadályozására. A hátrányos helyzetű és SNI gyermekek kistérségi ellátásának javítása érdekében a humán erőforrás fejlesztését javasolt a szakmai szolgáltatásokat szervező és végző intézmény munkájának segítésére.

A mikrocentrumokban célszerű az integrált nevelés-oktatás hatékonyságát növelő gyógypedagógiai/pedagógiai asszisztensek alkalmazása.

A pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatok hatékony ellátása érdekében javasolt e feladat önálló intézményegységgel történő ellátása a tabi többcélú intézmény szervezeti keretei között. Kiemelt feladata a kistérségi szinten szervezett humánerőforrás fejlesztés és egységes továbbképzési tervezés megvalósítása.

Az intézményi integrációt követően történjen meg nevelési, pedagógiai programok felülvizsgálata és a kistérségi középtávú közoktatás-fejlesztési terv célkitűzéseivel való összhangba hozása. A felülvizsgálat terjedjen ki az alkalmazott taneszközök, tankönyvek felülvizsgálatára is.

Az iskolák nevelési, oktatási eredményességének javítása érdekében a kompetenciamérések eredményeinek ne csak kistérségi, hanem intézményi szintű hasznosítása is történjen. Ennek érdekében el kell végezni minden dolgozat kijavítását és feldolgozását, az eredmények feladatok szintjén történő vizsgálatát. Az osztályszintű elemzések elvégzését a lemaradó (az 1. szint vagy az alatt teljesítő) tanulók feltárását és egyéni fejlesztésének tervezését. A helyben maradt dolgozatok eredményeinek feldolgozásához az intézmények használják fel az OH Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközponttól kapott szoftvert.

5. Nyomon követés és értékelés

A kistérség közoktatásának eredményességét és hatékonyságát a kistérség a minőségirányítási program alapján folyamatosan figyelemmel lehet kísérni. A program a kistérségi szinten meghatározott irányítási, értékelési feladatokkal nyomon követhetővé tette a kistérségi szintű közoktatási folyamatokat. A fenntartók számára megfogalmazott ajánlásokkal, javaslatokkal ugyanakkor megteremti a mikrocentrumok szintjén is a hatékony – és a kistérségi folyamatokkal összhangolt – értékelések alapjait.

Jelen középtávú közoktatás-fejlesztési terv monitoringja és az ezen alapuló értékelés a minőségirányítási programmal összhangban fogalmazódott meg. Jellemzően fogva a fő fejlesztési célok megvalósulását vizsgálja az alábbi elvek figyelembevételével:

- A célokhoz rendelt indikátorok (21. sz. táblázat) előrehaladása igazolja a fejlesztő célú beavatkozások megfelelő végrehajtását.
- A monitoring alapján elkészített értékelés az eredmények, és a hatások alapján ítéletet alkot a program megvalósításáról.

Az indikátorok nyomon követése és az azt követő értékelés a kistérségi szakmai szolgáltató szervezet feladata és a munkaszervezet felelőssége, amely a monitoring útján kapott információk alapján képes lépéseket tenni, ha negatív eltérés tapasztalható az indikátorok elvárt alakulásában.

A kialakított indikátorokat mennyiségi és minőségi vonatkozásban képesek felmérni a program alakulását. Kapcsolódnak a térségi minőségirányítási programhoz.

**A kistérségi közoktatás-fejlesztési terv megvalósítása értékelését lehetővé tevő
indikátorok**

Fajta	Indikátor	Mért változás	Módszer
Mennyiségi	A mikrocentrumokban nyújtott közoktatási szolgáltatások és az igénybevevők száma <ul style="list-style-type: none"> - óvoda: létszáma - iskola: létszáma - szakszolgálat: igénybevevők száma - művészeti oktatás: létszáma 	Hogyan alakul a feladatellátás bővülése és az azokat igénybevevők létszáma a mikrocentrumokban	Statisztika
	Pedagógus továbbképzések adatai: <ul style="list-style-type: none"> - módszertani képzések óraszám - egyéb képzések óraszám 	A pedagógusok felkészültségében a tudás, készség, képesség, képzettség változása	Dokumentum-elemzés
	Intézményi kapacitások alakulása <ul style="list-style-type: none"> - létszám/férőhely - létszám/csoport 	A létszám változása a kapacitás függvényében, hatékonyság.	Statisztika
	Infrastrukturális fejlesztések az egyes mikrocentrumokban <ul style="list-style-type: none"> - bővítés - felújítás - felszerelés 	Az összegszerű ráfordítások alakulása a költségvetési beszámolók alapján	Pénzügyi statisztika
Minőségi	Az integrált nevelésbe bevont gyermekek/tanulók aránya (bevont/összes HHH)	Az IPR alkalmazása milyen mértékben terjed a legjobban rászoruló (HHH) körében	Statisztika
	Az 1. vagy az alatti képességszinten teljesítő tanulók száma <ul style="list-style-type: none"> - Matematika - Olvasás, szövegértés 	Milyen mértékben sikerül csökkenteni a két kompetencia területen a minimum szint alatt teljesítő tanulók számát	Országos kompetencia mérés
	Az intézmények által alkalmazott új pedagógiai, oktatási programokat heti rendszerességgel használó tanulók száma	Az új szakmai programok (SNI együttnevelése, IPR, kompetencia) megvalósításában milyen mértékben vesznek részt	Dokumentum elemzés (tanmenetekben tervezett)

	(fő/program)	az egyes intézmények	
	A közoktatás minőségének javítását szolgáló szakmai együttműködések száma (db)	Milyen mértékben vesznek részt az egyes intézmények a kistérségi szintű szakmai műhelymunkában, jó gyakorlatok átvételében, közös programokban	Dokumentum (éves beszámolók)

Budapest, 2007. november 15.

MELLÉKLETEK

Óvodák létszámadatai																	
Település	Intézmény/ intézményegység neve	Nevelési év	Férőhely (alapító okirat és ktv)	Gyermeklétszám (fő)	Kihhasználtság (%)	Települési gyermek		Bejáró gyermek		Bejárók közül szervezetten (óvodabusz) utaztatott		Összes gyermekből					
						fő	%	fő	%	fő	%	hátrányos helyzetű	halmozottan hátrányos helyzetű	veszélyeztetett	magatartás és beilleszkedési nehézségek	sajátos nevelési igényű	intézeti nevelt
Andocs	Óvodai Tagintézmény	2005/2006.	50	44	88	43	97,73	1	2,273	0	0	33	0	0	4	1	0
		2006/2007.	50	48	96	47	97,92	1	2,083	0	0	32	0	0	8	1	0
		2007/2008.	50	52	104	49	94,23	3	5,769	1	1,923	28	0	0	2	1	0
Bábonymegyer	Napköziotthonos Óvoda	2005/2006.	25	27	108	27	100	0	0	0	0	6	0	7	3	0	0
		2006/2007.	25	27	108	27	100	0	0	0	0	6	0	13	3	0	0
		2007/2008.	25	24	96	24	100	0	0	0	0	5	0	10	3	0	0
Bedegkér	Általános iskola és napköziotthonos óvoda	2005/2006.	25	17	68	12	70,59	5	29,41	0	0	14	0	0	0	0	0
		2006/2007.	25	22	88	19	86,36	3	13,64	0	0	16	0	0	0	0	0
		2007/2008.	25	24	96	24	100	0	0	0	0	10	11	0	0	0	0
KÁNYA	ÓVODA	2005/2006.	25	10	40	9	90	1	10	0	0	4	1	1	1	0	0
		2006/2007.	25	11	44	10	90,91	1	9,091	0	0	3	1	1	2	1	0
		2007/2008.	25	13	52	11	84,62	3	23,08	0	0	4	1	1	2	1	0
Kapoly	Kapolyi Óvoda	2005/2006.	22	15	68,18	15	100	0	0	0	0	2	0	0	5	0	0
		2006/2007.	22	13	59,09	13	100	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0
		2007/2008.	22	13	59,09	13	100	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0
Kisbárapáti	Napköziotthonos Óvoda	2005/2006.	50	34	68	20	58,8	19	55,88	0	0	15	0	0	0	0	0
		2006/2007.	50	35	70	20	57,14	15	42,86	0	0	13	0	0	0	0	0
		2007/2008.	50	30	60	18	60	12	40	0	0	17	0	0	0	2	0
Nágocs	Óvodai	2005/2006.	25	25	100	25	100	0	0	0	0	14	0	0	3	0	0

Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatás-fejlesztési Terve, 2007

	Tagintézmény	2006/2007.	30	27	90	26	96,3	1	3,704	1	3,704	12	0	0	5	0	0
		2007/2008.	30	22	73,33	21	95,45	1	4,545	1	4,545	11	0	1	3	0	2
Tab	Szivárvány Napközi Otthonos Óvoda	2005/2006.	125	113	90,4	95	84,07	18	15,93	0	0	14	0	14	14	0	0
		2006/2007.	125	108	86,4	85	78,7	23	21,3	0	0	21	4	12	13	0	0
		2007/2008.	125	110	88	82	74,55	28	25,45	0	0	17	4	4	0	21	0
TENGŐD	ÓVODA	2005/2006.	25	20	80	20	100	0	0	0	0	4	3	6	2	0	0
		2006/2007.	25	21	84	21	100	0	0	0	0	6	4	5	1	0	0
		2007/2008.	25	25	100	25	100	0	0	0	0	4	1	8	2	0	0
Törökkoppány	Napköziotthonos Óvoda	2005/2006.	40	27	67,5	15	55,56	12	44,44	12	44,44	10	5	1	0	0	0
		2006/2007.	40	26	65	15	57,69	11	42,31	11	42,31	9	4	2	2	0	0
		2007/2008.	40	32	80	11	34,38	21	65,63	21	65,63	11	5	2	3	0	0
Zics	Nágocsi Ált.Isk.és Óv.Tagóvoda Zics	2005/2006.	25	18	72	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0
		2006/2007.	0	0	####	0	####	0	####	0	####	0	0	0	0	0	0
		2007/2008.	0	0	####	0	####	0	####	0	####	0	0	0	0	0	0
Zics	Andocs Ált.Isk és Óv.Tagóvoda Zics	2005/2006.	0	0	####	0	####	0	####	0	####	0	0	0	0	0	0
		2006/2007.	25	17	68	0	0	1	5,882	0	0	6	4	0	0	0	0
		2007/2008.	25	15	60	0	0	1	6,667	0	0	8	4	0	0	0	0
Összesen		2005/2006	437	350	80,1	281	80,3	56	16	12	3,43	123	9	29	32	1	0
		2006/2007	442	355	80,3	283	79,7	56	15,8	12	3,38	126	17	33	36	2	0
		2007/2008	442	360	81,4	278	77,2	69	19,2	23	6,39	119	26	26	16	25	2

Az óvodaépületek helyiségei, terei																
Település	Intézmény/ intézményegység neve	Nevelési év	Gyereklétszám	Csoportszobák száma			fejlesztő szoba	tornaterem	tornaszoba	zuhanyzó	Konyha		Ebédlő	Közösségi tér, aula	Sportudvar	Játsszótér/játsszódudvar
				normál	szükségterem	egy csoport-szobára jutó gyereklétszám					főző	melegítő				
Andocs	Óvodai Tagintézmény	2005/2006.	44	2	0	22	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		2006/2007.	48	2	0	24	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		2007/2008.	52	2	0	26	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Bábonymegyer	Napköziothonos Óvoda	2005/2006.	27	1	1	13,5	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1
		2006/2007.	27	1	1	13,5	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1
		2007/2008.	24	1	1	12	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1
Bedegkér	Általános iskola és napközi otthonos óvoda	2005/2006.	17	1	0	17	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
		2006/2007.	22	1	0	22	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
		2007/2008.	24	1	0	24	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
KÁNYA	ÓVODA	2005/2006.	10	1	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		2006/2007.	11	1	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		2007/2008.	13	1	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kapoly	Kapolyi Óvoda	2005/2006.	15	1	0	15	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
		2006/2007.	13	1	0	13	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
		2007/2008.	13	1	0	13	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Kisbárapáti	Napköziothonos Óvoda	2005/2006.	34	2	0	17	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
		2006/2007.	35	2	0	17,5	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
		2007/2008.	30	2	0	15	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
Nágocs	Óvodai Tagintézmény	2005/2006.	25	1	0	25	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
		2006/2007.	27	1	0	27	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
		2007/2008.	22	1	0	22	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1

Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatás-fejlesztési Terve, 2007

Tab	Szivárvány Napközi Otthonos Óvoda	2005/2006.	113	5	0	22,6	1	1	0	2	0	1	1	1	0	1
		2006/2007.	108	5	0	21,6	1	1	0	2	0	1	1	1	0	1
		2007/2008.	110	5	0	22	1	1	0	2	0	1	1	1	0	1
Tengőd	Óvoda	2005/2006.	20	1	0	20	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1
		2006/2007.	21	1	0	21	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1
		2007/2008.	25	1	0	25	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1
Törökkoppány	Napköziothonos Óvoda	2005/2006.	27	2	0	13,5	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
		2006/2007.	26	2	0	13	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
		2007/2008.	32	2	0	16	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
Zics	Nágocsi Ált.Isk.és Óv.Tagóvoda Zics	2005/2006.	18	1	0	18	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zics	Andocs Ált.Isk. és Óv.Tagóvoda Zics	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2006/2007.	17	1	0	17	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1
		2007/2008.	15	1	0	15	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1
Összesen		2005/2006.	350	18	1	18,42	1	3	3	8	3	7	4	1	0	10
		2006/2007.	355	18	1	18,68	1	3	3	8	3	7	4	1	0	10
		2007/2008.	360	18	1	18,95	1	3	3	8	3	7	4	1	0	10

Az általános iskolai feladatellátás szerkezete Koppány-völgye kistérségben 2007											
Általános iskolai ellátás	Andocs	Kisbárapáti	Nágocs	Karád	Kánya	Tengőd	Bedegkér	Somogyegyes	Bábonymegyer	Tab	Törökkoppány
1. Andocs	1-8										
2. Kisbárapáti	5-8	1-4									
3. Nágocs			1-8								
4. Zics			1-4								5-8
5. Karád				1-8							
6. Bonnya	1-8										
7. Fiad	1-8										
8. Kánya					1-4					5-8	
9. Tengőd						1-4				5-8	
10. Kapoly										1-8	
11. Bedegkér							1-4			5-8	
12. Somogyegyes							1-4			5-8	
13. Somogyegyes								1-4		5-8	
14. Bábonymegyer									1-8		
15. Tab										1-8	
16. Lulla										1-8	
17. Sérsekszőlős										1-8	
18. Zala										1-8	
19. Torvaj										1-8	
20. Törökkoppány											1-8
21. Kára											1-8
22. Somogyacsa											1-8
23. Somogydöröcske											1-8
24. Szorosad											1-8
25. Miklósi											1-8

Iskolai alsó tagozaton a korábbi és várható induló tanulócsoportok és csoportlétszámok																
Település	Intézmény	Tanév	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	Összes alsó tanuló	Összevont		Összes		átlg. fő/tanuló-csoport
			évfolyamos tanuló-csoportok száma				évfolyamos tanulók száma (fő)					tanulócsoportok száma	tanulók száma (fő)	tanulócsoport száma	tanuló száma	
Bedegkér	Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	15	1	15	15,0
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	15	1	15	15,0
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	18	1	18	18,0
Törökkoppány	Általános Iskola	2005/2006.	0	0	1	1	0	0	16	18	34	1	26	3	60	20,0
		2006/2007.	0	0	1	1	0	0	17	16	33	1	25	3	58	19,3
		2007/2008.	1	0	0	1	21	0	0	17	38	1	26	3	64	21,3
Andocs	Általános Iskola	2005/2006.	1	1	1	1	16	15	13	17	61	0	0	4	61	15,3
		2006/2007.	1	1	1	1	13	17	17	14	61	0	0	4	61	15,3
		2007/2008.	1	1	1	1	13	13	17	16	59	0	0	4	59	14,8
Kánnya	Kányai Ált. Isk.	2005/2006.									0	1	19	1	19	19,0
		2006/2007.									0	1	20	1	20	20,0
		2007/2008.									0	1	20	1	20	20,0
Tengőd	Kányai Ált. Isk. tagintézmény	2005/2006.									0	1	11	1	11	11,0
		2006/2007.									0	1	11	1	11	11,0
		2007/2008.									0	1	14	1	14	14,0
Kisbárapáti	II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Tagintézmény	2005/2006.	1	1	0	0	7	10	0	0	17	1	12	3	29	9,7
		2006/2007.	1	1	0	0	7	8	0	0	15	1	13	3	28	9,3
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	25	2	25	12,5
Nágocs	Andocs Általános Iskola és Óvoda Tagintézmény	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	35	2	35	18
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	31	2	31	16
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	36	2	36	18
S.meggyes	Ált. Isk.	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	33	2	33	17
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	27	2	27	14
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24	1	24	24
Tab	Ált. Isk. és Egységes Ped. Szakszolg. Kossuth u.	2005/2006.	2	2	2	2	42	40	40	44	166	0	0	8	166	21
		2006/2007.	2	2	2	2	34	42	42	42	160	0	0	8	160	20
		2007/2008.	2	2	2	2	37	38	43	41	159	0	0	8	159	20
Bábonymegyer	Tagiskola	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	44	2	44	22
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	35	2	35	18
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	33	2	33	17
Tab	Spec. tagozat	2005/2006.	0	0	0	1	0	0	0	6	6	1	5	2	11	5,5
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1	6	6
		2007/2008.														
Összesen		2005/2006.	4	4	4	5	65	65	69	85	284	12	200	29	484	16,7
		2006/2007.	4	4	4	4	54	67	76	72	269	12	183	28	452	16,1
		2007/2008.	4	3	3	4	71	51	60	74	256	11	196	25	452	18,1

Iskolai felső tagozaton a korábbi és várható induló tanulócsoporthoz és csoportlétszámok																
Település	Intézmény/ intézmény- egység neve	Tanév	5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.	Összes felsős tanuló	Összevont		Összes		átl. fő/tanuló- csoport
			évfolyamos tanuló- csoportok száma				évfolyamos tanulók száma (fő)					tanulócsoporthoz száma	tanulók száma (fő)	tanulócsoporthoz száma	tanulók száma	
Bedegkér	Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Törökkoppány	Általános Iskola	2005/2006.	1	1	1	1	12	15	12	11	50	0	0	4	50	12,5
		2006/2007.	1	1	1	1	19	13	16	10	58	0	0	4	58	14,5
		2007/2008.	1	1	1	1	17	20	11	15	63	0	0	4	63	15,8
Andocs	Általános Iskola	2005/2006.	1	1	1	1	17	27	16	19	79	0	0	4	79	19,75
		2006/2007.	1	1	1	1	26	15	26	17	84	0	0	4	84	21
		2007/2008.	1	1	1	1	22	24	16	23	85	0	0	4	85	21,25
Kánnya	Kányai Ált. Isk.	2005/2006.									0			0	0	
		2006/2007.									0			0	0	
		2007/2008.									0			0	0	
Tengőd	Kányai Ált. Isk. tagintézmény	2005/2006.									0			0	0	
		2006/2007.									0			0	0	
		2007/2008.									0			0	0	
Kisbárapáti	II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Tagintézmény	2005/2006.									0			0	0	
		2006/2007.									0			0	0	
		2007/2008.									0			0	0	
Nágocs	Általános Iskola és Óvoda Andocs, Tagintézmény: Nágocs	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	40	2	40	20
		2006/2007.	1	1	1	1	10	8	10	10	38	0	0	4	38	9,5
		2007/2008.	1	1	1	1	10	10	7	9	36	0	0	4	36	9
S.meggyes	Ált. Isk.	2005/2006.									0			0	0	
		2006/2007.									0			0	0	
		2007/2008.									0			0	0	
Tab	Ált. Isk. és Egységes Ped. Szakszolgálat Petőfi u.	2005/2006.	2	2	3	3	58	48	71	71	248	0	0	10	248	24,8
		2006/2007.	3	2	2	3	64	56	47	73	240	0	0	10	240	24
		2007/2008.	3	3	2	2	67	66	57	46	236	0	0	10	236	23,6
Bábonymegyer	Tagiskola	2005/2006.	1	1	1	1	13	9	11	9	42	0	0	4	42	10,5
		2006/2007.	1	1	1	1	13	13	9	11	46	0	0	4	46	11,5
		2007/2008.	1	1	1	1	12	13	15	9	49	0	0	4	49	12,25
Tab	Spec. tagozat	2005/2006.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	14	2	14	7
		2006/2007.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	13	2	13	6,5
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Összesen		2005/2006.	5	5	6	6	100	99	110	110	419	4	54	26	473	18,2
		2006/2007.	7	6	6	7	132	105	108	121	466	2	13	28	479	17,1
		2007/2008.	7	7	6	6	128	133	106	102	469	0	0	26	469	18,0

Általános iskolások sajátos nevelési igény szerint														
Település	Intézmény/ intézmény-egység neve	Tanév	Összes tanuló (fő)	Enyhén értelmi fogyatékos	Középsúlyos értelmi fogyatékos	Nagyothalló	Süket	Gyengénlátó	Vak	Mozgássérült	Beszéd-fogyatékos	Autista	Diszlexia, egyéb képesítési zavar	Súlyos magatartási, tanulási zavar
Bedegkér	Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda	2005/2006.	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		2006/2007.	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		2007/2008.	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Törökkoppány	Általános Iskola	2005/2006.	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4
		2006/2007.	116	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	4
		2007/2008.	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	4
Általános Iskola	Andocs	2005/2006.	140	5	0	1	0	0	0	0	0	0	23	2
		2006/2007.	145	6	0	1	0	0	0	0	0	0	27	0
		2007/2008.	144	5	0	2	0	0	0	0	0	0	24	0
Kánnya	Kányai Ált. Isk.	2005/2006.	19											
		2006/2007.	20											
		2007/2008.	20											
Tengőd	Kányai Ált. Isk. tagintézmény	2005/2006.	11											
		2006/2007.	11											
		2007/2008.	14											
Kisbárapáti	II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Tagintézmény	2005/2006.	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
		2006/2007.	28	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0
		2007/2008.	25	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0
Nágocs	Általános Iskola és Óvoda Andocs, Tagintézmény: Nágocs	2005/2006.	75	0	0	2	0	1	0	0	0	0	3	1
		2006/2007.	69	2	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0
		2007/2008.	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
S.meggyes	Ált. Isk.	2005/2006.	33											
		2006/2007.	27											
		2007/2008.	24											
Tab	Ált. Isk. és Egységes Ped. Szakszolgálat Petőfi	2005/2006.	248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
		2006/2007.	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0
		2007/2008.	236	6	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0
Tab	Ált. Isk. és Egységes Ped. Szakszolgálat Kossuth	2005/2006.	166	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0
		2006/2007.	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
		2007/2008.	159	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0
Tab	Spec. tagozat	2005/2006.	25	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2006/2007.	19	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2007/2008.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bábonymegyer	Tagiskola	2005/2006.	86	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		2006/2007.	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		2007/2008.	82	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Összesen		2005/2006.	957	30	0	3	0	1	0	0	0	0	53	11
		2006/2007.	931	27	0	3	0	0	0	0	0	0	66	8
		2007/2008.	921	14	0	2	0	0	0	0	0	0	61	9

Feltöltöttségi adatok a SNI tanulók figyelembe vételével							
Tabi kistérség „B”	2007.	Alapító okirat alapján		Indított osztályok alapján			
	Létszám (SNI x 2)	Maximális létszám	Feltöltöttség	Osztályok száma		Maxi- mális létszám	Feltöltötts ég
				1-4	5-8		
Andocs	175	200	88%	4	4	224	78%
Kisbárapáti	32	104	31%	2		52	62%
Nágocs	75	224	33%	2	4	172	44%
Karád (n.a.)							
Összesen	282	528	53%	8	8	448	63%
Kánya	20	26	77%	1		26	77%
Tengőd	14	26	54%	1		26	54%
Összesen	34	52	65%	2		52	65%
Bedegkér	23	26	88%	1		26	88%
Somogymeggyes	24	26	92%	1		26	92%
Tab	421			8	10	508	83%
Bábonymegyer	85			2	4	172	49%
Összesen	506	660	77%	10	14	680	74%
Törökkoppány	138	180	77%	3	4	198	70%
MINDÖSSZESEN :	1007	1472	68%	25	26	1430	70%

Adatgyűjtés

A közoktatás-fejlesztési terv elkészítéséhez szükséges adatgyűjtést – engedélyükkel - a bajai Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja (MNÁMK) által kifejlesztett adatgyűjtő űrlapokon és kérdőíveken végeztük.

Ezúton köszönetet mondunk a kistérség intézményeinek és önkormányzatainak az adatszolgáltatás érdekében végzett munkájukért!

Forrásjegyzék

1. Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Megállapodása
2. Alapító Okiratok
  - Törökkoppányi Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda
  - Andocsi Általános Iskola és Óvoda
  - Kapolyi Óvoda
  - Zeneiskola-Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
  - Tengődi Óvoda
  - Napközi otthonos óvoda Bábonymegyer
  - Kisbárapáti Napköziotthonos Óvoda
  - Somogyeggyes Község Általános Iskola és Óvoda
  - „Szivárvány” Napközi Otthonos Óvoda
  - Kányai Általános Iskola
  - Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
3. Társulási Megállapodások
  - Kára-Miklósi-Somogyacsa-Somogydörökcse-Szorosad-Törökkoppány-Zics Községek Közoktatási Intézményi Társulása
  - Andocsi Közoktatási Társulás
  - Bedegkér Község Önkormányzata és Somogyegres Község Önkormányzata Társulási Megállapodása oktatási nevelési feladatok ellátására
  - Tengőd-Kánya Óvodai Közoktatási Társulása
  - Kánya-Tengőd Általános Iskolai Közoktatási Társulása
  - Tabi Kistérségi Közoktatási Társulás
4. Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatási Intézkedési Terve
5. Minőségirányítási Program Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás
6. Helyzetelemzés a Koppány-völgye Komplex Kistérségi Társulás Közoktatási Modellkísérlethez
7. Koppány-völgye Kistérség Területfejlesztési Stratégiája 2007 – 2013
8. A Dél-dunántúli Humán Szolgáltatások Fejlesztésének Stratégiai Programja
9. A Dél-Dunántúli régió közoktatás-fejlesztési stratégiája 2007-2013
10. Az Oktatási Minisztérium középtávú közoktatás-fejlesztési stratégiája 2003